

STANDARDE SPECIFICE

PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE A PROGRAMELOR DE STUDII DIN DOMENIILE DE LICENȚĂ ȘI MASTERAT AFERENTE COMISIEI DE SPECIALITATE NR.4

ȘTIINȚE SOCIALE, POLITICE ȘI ALE COMUNICĂRII

Varianta 1.1 –revizuită și îmbunătățită

Aprobate în Consiliul ARACIS

Copyright © 2019 ARACIS

Lucrarea **STANDARDELE SPECIFICE PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE LA PROGRAMELE DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ ȘI DE MASTERAT** (EDIȚIE ONLINE, 2017) a fost înregistrată la CENTRUL NAȚIONAL ISBN al BIBLIOTECII NAȚIONALE A ROMÂNIEI
ISBN 978-973-0-24209-6

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei.
Prezenta lucrare este prezentată pe site-ul agenției, în secțiunea destinată metodologiilor și standardelor: <http://www.aracis.ro>

**B-dul Mărăști nr. 59, Sector 1,
București, România, tel.
021.206.76.00, fax 021.312.71.35
Email: office@aracis.ro, www.aracis.ro**

ARACIS, 2019

CUPRINS:

0	INTRODUCERE	9
1	STANDARDELE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I)	12
1.1	Domeniul de licență: ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII	12
1.1.1	Cadre didactice	12
1.1.2	Conținutul procesului de învățământ	14
1.1.2.1	Discipline fundamentale (generale)	16
1.1.2.2	Discipline de domeniu	16
1.1.2.3	Discipline de specialitate	16
1.1.2.4	Discipline complementare	18
1.1.3	Conținutul fișelor disciplinelor	19
1.1.4	Practica	19
1.1.5	Rezultatele învățării	20
1.1.5.1	Evaluarea studenților	20
1.1.5.2	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	21
1.1.5.3	Examenul de licență	21
1.1.6	Studenții	22
1.1.6.1	Admiterea	22
1.1.6.2	Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot fi școlarizați	23
1.1.7	Cercetarea științifică	23
1.1.8	Baza materială	24
1.2	Domeniul de licență: ASISTENȚĂ SOCIALĂ	25
1.2.1	Cadre didactice	25
1.2.2	Conținutul procesului de învățământ	26
1.2.2.1	Discipline fundamentale (generale)	28
1.2.2.2	Discipline de domeniu	28
1.2.2.3	Discipline de specialitate	29
1.2.2.4	Discipline complementare	29
1.2.3	Conținutul fișelor disciplinelor	30
1.2.4	Practica	30
1.2.5	Rezultatele învățării	31
1.2.5.1	Evaluarea studenților	31
1.2.5.2	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	32
1.2.5.3	Examenul de licență	33
1.2.6	Studenții	33
1.2.6.1	Admiterea	33
1.2.6.2	Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot fi școlarizați	34
1.2.7	Cercetarea științifică	34
1.2.8	Baza materială	35
1.3	Domeniul de licență: SOCIOLOGIE	36
1.3.1	Cadre didactice	36
1.3.2	Conținutul procesului de învățământ	38
1.3.2.1	Discipline fundamentale (generale)	40

1.3.2.2	Discipline de domeniu	40
1.3.2.3	Discipline de specialitate – Sociologie.....	40
1.3.2.4	Discipline complementare– Sociologie.....	42
1.3.2.5	Discipline de specialitate – Antropologie.....	43
1.3.2.6	Discipline complementare– Antropologie.....	44
1.3.2.7	Discipline de specialitate – Resurse Umane	45
1.3.2.8	Discipline complementare– Resurse Umane	46
1.3.3	Conținutul fișelor disciplinelor	46
1.3.4	Practica	47
1.3.5	Rezultatele învățării.....	47
1.3.5.1	Evaluarea studenților	47
1.3.5.2	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	48
1.3.5.3	Examenul de licență	49
1.3.6	Studenții.....	50
1.3.6.1	Admiterea	50
1.3.6.2	Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot si școlarizați	50
1.3.7	Cercetarea științifică.....	50
1.3.8	Baza materială.....	51
1.3.9	Alte aspecte	51
1.4	Domeniul de licență: RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE	53
1.4.1	Cadre didactice.....	53
1.4.2	Conținutul procesului de învățământ.....	54
1.4.2.1	Discipline fundamentale (generale)	57
1.4.2.2	Discipline de domeniu	57
1.4.2.3	Discipline de specialitate	57
1.4.2.4	Discipline complementare	58
1.4.3	Conținutul fișelor disciplinelor	59
1.4.4	Practica	59
1.4.5	Rezultatele învățării.....	59
1.4.5.1	Evaluarea studenților	60
1.4.5.2	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	61
1.4.5.3	Examenul de licență	61
1.4.6	Studenții.....	62
1.4.6.1	Admiterea	62
1.4.6.2	Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot si școlarizați	62
1.4.7	Cercetarea științifică.....	63
1.4.8	Baza materială.....	63
1.5	Domeniul de licență: ȘTIINȚE POLITICE	65
1.5.1	Cadre didactice.....	65
1.5.2	Conținutul procesului de învățământ.....	66
1.5.3	Discipline Programul de studii: Științe Politice.....	69
1.5.3.1	Discipline fundamentale (generale)	69
1.5.3.2	Discipline de domeniu	69
1.5.3.3	Discipline de specialitate	70
1.5.3.4	Discipline complementare	70
1.5.4	Discipline Programul de studii: Studii de Securitate.....	70
1.5.4.1	Discipline fundamentale (generale)	70
1.5.4.2	Discipline de domeniu	71
1.5.4.3	Discipline de specialitate	72

1.5.4.4	Discipline complementare	72
1.5.5	Conținutul fișelor disciplinelor	73
1.5.6	Practica	73
1.5.7	Rezultatele învățării.....	74
1.5.7.1	Evaluarea studenților.....	74
1.5.7.2	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	75
1.5.7.3	Examenul de licență	75
1.5.8	Studenții.....	76
1.5.8.1	Admiterea	76
1.5.8.2	Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot să se școlarizeze	77
1.5.9	Cercetarea științifică.....	77
1.5.10	Baza materială	78
1.6	Domeniul de licență: ȘTIINȚE MILITARE, INFORMAȚII ȘI ORDINE PUBLICĂ	79
1.6.1	Cadre didactice.....	79
1.6.2	Conținutul procesului de învățământ.....	81
1.6.3	Discipline: Programul de Studiu – Securitate și Apărare	86
1.6.3.1	Discipline fundamentale (generale)	86
1.6.3.2	Discipline de domeniu.....	86
1.6.3.3	Discipline de specialitate	86
1.6.3.4	Discipline complementare	87
1.6.3.5	Alte activități de învățământ.....	88
1.6.4	Discipline: Programul de Studiu – Comunicare publică și interculturală în domeniul securității și apărării.....	88
1.6.4.1	Discipline fundamentale (generale)	88
1.6.4.2	Discipline de domeniu.....	88
1.6.4.3	Discipline de specialitate	89
1.6.4.4	Discipline complementare	89
1.6.4.5	Alte activități de învățământ.....	89
1.6.5	Discipline: Programul de Studiu – Sisteme informaționale.....	90
1.6.5.1	Discipline fundamentale (generale)	90
1.6.5.2	Discipline de domeniu.....	90
1.6.5.3	Discipline de specialitate	90
1.6.5.4	Discipline complementare	91
1.6.5.5	Alte activități de învățământ.....	92
1.6.6	Discipline: Programul de Studiu – Studii de Securitate și Informații.....	92
1.6.6.1	Discipline fundamentale (generale)	92
1.6.6.2	Discipline de domeniu.....	93
1.6.6.3	Discipline de specialitate	93
1.6.6.4	Discipline complementare	94
1.6.7	Discipline: Programul de Studiu – Ordine și Siguranță Publică.....	94
1.6.7.1	Discipline fundamentale (generale)	94
1.6.7.2	Discipline de domeniu.....	94
1.6.7.3	Discipline de specialitate	95
1.6.7.4	Discipline complementare	95
1.6.8	Discipline: Programul de Studiu – Conducere Interarme - Forțe Terestre.....	96
1.6.8.1	Discipline fundamentale (generale)	96
1.6.8.2	Discipline de domeniu.....	96
1.6.8.3	Discipline de specialitate	96

1.6.8.4	Discipline complementare	97
1.6.8.5	Alte activități de învățământ	97
1.6.9	Discipline: Programul de Studiu – Conducere Interarme - Forțe Aeriene	97
1.6.9.1	Discipline fundamentale (generale)	97
1.6.9.2	Discipline de domeniu	98
1.6.9.3	Discipline de specialitate	98
1.6.9.4	Discipline complementare	99
1.6.9.5	Alte activități de învățământ	99
1.6.10	Discipline: Programul de Studiu – Logistică	99
1.6.10.1	Discipline fundamentale (generale)	99
1.6.10.2	Discipline de domeniu	100
1.6.10.3	Discipline de specialitate	100
1.6.10.4	Discipline complementare	101
1.6.10.5	Alte activități de învățământ	101
1.6.11	Discipline: Programul de Studiu – Managementul Organizației	101
1.6.11.1	Discipline fundamentale (generale)	101
1.6.11.2	Discipline de domeniu	102
1.6.11.3	Discipline de specialitate	102
1.6.11.4	Discipline complementare	104
1.6.12	Discipline: Programul de studii - Conducere Militară	104
1.6.12.1	Discipline fundamentale (generale)	104
1.6.12.2	Discipline de domeniu	105
1.6.12.3	Discipline de specialitate	105
1.6.12.4	Discipline complementare	106
1.6.12.1	Alte activități de învățământ	106
1.6.13	Discipline: Programul de studii - Managementul Traficului Aerian	106
1.6.13.1	Discipline fundamentale (generale)	106
1.6.13.2	Discipline de domeniu	106
1.6.13.3	Discipline de specialitate	107
1.6.13.4	Discipline complementare	108
1.6.14	Discipline: Programul de studii - Management în Aviație	108
1.6.14.1	Discipline fundamentale (generale)	108
1.6.14.2	Discipline de domeniu	108
1.6.14.3	Discipline de specialitate	109
1.6.14.4	Discipline complementare	109
1.6.15	Discipline: Programul de studii - Managementul sistemelor de rachete și artilerie antiaeriene	109
1.6.15.1	Discipline fundamentale (generale)	109
1.6.15.2	Discipline de domeniu	110
1.6.15.3	Discipline de specialitate	110
1.6.15.4	Discipline complementare	110
1.6.16	Discipline: Programul de studii - Managementul Sistemelor de Comunicații Militare ..	111
1.6.16.1	Discipline fundamentale (generale)	111
1.6.16.2	Discipline de domeniu	111
1.6.16.3	Discipline de specialitate	112
1.6.16.4	Discipline complementare	112
1.6.17	Discipline: Programul de studii - Managementul sistemelor de supraveghere aeriană ..	112
1.6.17.1	Discipline fundamentale (generale)	113

1.6.17.2	Discipline de domeniu	113
1.6.17.3	Discipline de specialitate	113
1.6.17.4	Discipline complementare	114
1.6.18	Discipline: Programul de studii – Leadership Militar	114
1.6.18.1	Discipline fundamentale (generale)	114
1.6.18.2	Discipline de domeniu	114
1.6.18.3	Discipline de specialitate	115
1.6.18.4	Discipline complementare	116
1.6.19	Conținutul fișelor disciplinelor	116
1.6.20	Practica	117
1.6.21	Rezultatele învățării	117
1.6.21.1	Evaluarea studenților	117
1.6.21.2	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	118
1.6.21.3	Examenul de licență	119
1.6.22	Studenții	120
1.6.22.1	Admiterea	120
1.6.22.2	Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot și școlarizați	120
1.6.23	Cercetarea științifică	121
1.6.24	Baza materială	121
2	STANDARDELE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE MASTERAT (CICLUL II).....	123
2.1	Domeniul de masterat: ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII	123
2.1.1	Criterii de departajare a programelor de masterat	123
2.1.1.1	Masterat profesional	123
2.1.1.2	Masterat de cercetare științifică	124
2.1.2	Masterul didactic	125
2.1.3	Cadre didactice	125
2.1.4	Organizarea procesului de învățământ	125
2.1.5	Practica	126
2.1.6	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor	126
2.1.7	Baza tehnico-materială	127
2.2	Domeniul de masterat: ASISTENȚĂ SOCIALĂ	129
2.2.1	Criterii de departajare a programelor de masterat	129
2.2.1.1	Masterat profesional	129
2.2.1.2	Masterat de cercetare științifică	130
2.2.1.3	Masteratul didactic	131
2.2.2	Cadre didactice	131
2.2.3	Organizarea procesului de învățământ	131
2.2.4	Practica	132
2.2.5	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor	132
2.2.6	Baza tehnico-materială	133
2.3	Domeniul de masterat: SOCIOLOGIE.....	134
2.3.1	Criterii de departajare a programelor de masterat	134
2.3.1.1	Masterat profesional	134
2.3.1.2	Masterat de cercetare științifică	135
2.3.1.3	Masteratul didactic	136

2.3.2	Cadre didactice.....	136
2.3.3	Organizarea procesului de învățământ	136
2.3.4	Practica	137
2.3.5	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor.....	137
2.3.6	Baza tehnico-materială	138
2.4	Domeniul de masterat: RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE	140
2.4.1	Criterii de departajare a programelor de masterat.....	140
2.4.1.1	Masterat profesional	140
2.4.1.2	Masterat de cercetare științifică	141
2.4.2	Cadre didactice.....	142
2.4.3	Organizarea procesului de învățământ	142
2.4.4	Practica	142
2.4.5	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor.....	143
2.4.6	Baza tehnico-materială	144
2.5	Domeniul de masterat: ȘTIINȚE POLITICE	145
2.5.1	Criterii de departajare a programelor de masterat.....	145
2.5.1.1	Masterat profesional	145
2.5.1.2	Masterat de cercetare științifică	146
2.5.2	Cadre didactice.....	147
2.5.3	Organizarea procesului de învățământ	147
2.5.4	Practica	148
2.5.5	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor.....	148
2.5.6	Baza tehnico-materială	149
2.6	Domeniul de masterat: INFORMAȚII ȘI SECURITATE NAȚIONALĂ	150
2.6.1	Criterii de departajare a programelor de masterat.....	150
2.6.1.1	Masterat profesional	150
2.6.1.2	Masterat de cercetare științifică	151
2.6.2	Cadre didactice.....	152
2.6.3	Organizarea procesului de învățământ	152
2.6.4	Practica	153
2.6.5	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor.....	153
2.6.6	Baza tehnico-materială	154
2.7	Domeniul de masterat: ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ	156
2.7.1	Criterii de departajare a programelor de masterat.....	156
2.7.1.1	Masterat profesional	156
2.7.1.2	Masterat de cercetare științifică	157
2.7.2	Cadre didactice.....	157
2.7.3	Organizarea procesului de învățământ	158
2.7.4	Practica	158
2.7.5	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor.....	159
2.7.6	Baza tehnico-materială	159
2.8	Domeniul de masterat: ȘTIINȚE MILITARE	161
2.8.1	Criterii de departajare a programelor de masterat.....	161
2.8.1.1	Masterat profesional	161
2.8.1.2	Masterat de cercetare științifică	162
2.8.2	Cadre didactice.....	162

2.8.3 Organizarea procesului de învățământ	163
2.8.4 Practica	163
2.8.5 Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor.....	164
2.8.6 Baza tehnico-materială	164

0 INTRODUCERE

A. Cadrul legal:

- a) *Legea Educației Naționale* <http://www.edu.ro/index.php/legaldocs/14847>
- b) *Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior- HG 1418/2006*
- c) *HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016*
- d) *Legea 288/24.06. 2004 privind organizarea studiilor universitare*
- e) *HG 404/29.03.2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat*
- f) *Ordinul MECTS nr. 4204 /2013 din 15/07/2013 și nr. 6.560/2012 privind aprobarea standardelor minimale necesare și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior și a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare*
- g) *OM 6251/2012 privind aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea, desfășurarea și normarea activităților didactice la formele de învățământ la distanță și cu frecvență redusă la nivelul învățământului superior.*

B. Scopul standardelor specifice:

În procesul de evaluare academică în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a programelor de studii universitare din domeniile de licență și masterat se aplică standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță prevăzuți în *Metodologia de evaluare externă, elaborată de ARACIS*.¹

Standardele specifice detaliază și completează standardele și standardele de referință, precum și lista indicatorilor de performanță. Standardele specifice definesc condițiile minimale ce trebuie respectate pentru atingerea obiectivelor și misiunii programelor de studii.

Scopul general al prezentelor standarde specifice constă în completarea cadrului legal, menționat anterior la secțiunea **A**, pentru procesul de evaluare externă a calității academice în instituțiile de învățământ superior, având în vedere specificul **domeniilor de licență: Științe ale comunicării; Asistență socială; Sociologie; Relații Internaționale și Studii Europene; Științe politice; Științe militare, informații și ordine publică**, respectiv a **domeniilor de masterat** aferente acestora.

Scopul particular al prezentelor standarde este de a asigura, pentru programele de studii de licență și masterat din domeniile menționate mai sus, **o evaluare externă a calității academice într-un mod unitar**.

C. Standardele Comisiei de Specialitate de Științe Sociale, Științe Politice și ale Comunicării se referă la domeniul fundamental **Științe Sociale** (DFI nr 40), în care figurează domeniile de licență (DL) și programele de studii, după cum urmează (*Tabelul 1*):

---

¹ Aprobata prin Hotărârea Guvernului nr.1.418 din 11.10.2006, precum și cu prezentele Standarde specifice pe domenii fundamentale aprobate de ARACIS, în baza Legii 87/10.04.2006, Art.17.

Tabelul 1. – Domeniile și programele de studii universitare de masterat și licență aferente Comisiei de Specialitate nr 4 (Științe Sociale, Științe Politice și ale Comunicării)

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii univ.de doctorat/ masterat	Domeniu de licență (DL)	Programe de studii / Specializări(S)
(DSU_D/M)				
40	Științe Sociale	Științe ale comunicării	Științe ale comunicării	Jurnalism
				Comunicare și relații publice
				Publicitate
				Științe ale informării și documentării
				Media digitală
		Asistență socială	Asistență socială	Comunicare și media emergente
				Asistență socială
		Sociologie	Sociologie	Sociologie
				Antropologie
				Resurse umane
		Relații Internaționale și Studii Europene	Relații Internaționale și Studii Europene	Relații Internaționale și Studii Europene
		Științe politice	Științe politice	Științe politice
		Informații și securitate națională	Științe militare, informații și ordine publică	Studii de securitate
Comunicare și relații publice-informații				
Psihologie-informații				
Securitate și apărare				
Comunicare publică și interculturală în domeniul securității și apărării				
Sisteme informaționale				
Studii de securitate și informații				
Ordine și siguranță publică				
Conducere interarmă – forțe terestre				
Conducere interarmă – forțe navale				
Științe militare	Științe militare, informații și ordine publică	Conducere interarmă – forțe aeriene		
		Logistică		
		Managementul organizației		
		Management economico-financiar		
		Conducere militară		
		Managementul traficului aerian		
		Management în aviație		
		Managementul sistemelor de rachete și artilerie antiaeriene		
		Managementul sistemelor de comunicații militare		
		Managementul sistemelor de supraveghere aeriană		
		Leadership militar		

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016
HG domenii master_ 16 iulie 2014 <http://www.edu.ro/index.php/articles/21868>

Precizări privind programele de studii universitare:

- Programele de studii universitare se diferențiază prin misiune, prin construcția curriculară și prin contribuția la dezvoltarea științifică a domeniului respectiv.
- Competențele profesionale și transversale vizate de fiecare program de studii sunt descrise în termeni de cunoștințe, abilități și aptitudini și corespund calificării pentru care este proiectat programul de studii.
- Programele de studii autorizate, respectiv acreditate/reevaluate, nu pot suferi modificări semnificative de structură și/sau obiective pe durata unui ciclu de studii.
- Orice modificări ale programelor de studii trebuie să fie justificate prin raportare la evoluția cunoașterii științifice și tehnologice precum și la modificări survenite în privința calificărilor și în cererea pieței forței de muncă.

1 STANDARDELE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I)

1.1 Domeniul de licență: ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL60.) **Științe ale comunicării** sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Științe ale comunicării

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
60	Științe ale comunicării	10. Jurnalism	180
		20. Comunicare și relații publice	180
		30. Publicitate	180
		40. Științe ale informării și documentării	180
		60. Media digitală	180
		Comunicare și media emergente	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și corespunzător prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor.

Un program de studii se individualizează în cadrul domeniului prin planul de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20% discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.1.1 Cadre didactice

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Criteriile privind încadrarea personalului didactic:

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază este luat în considerare la acreditare/reacreditare pentru o singură normă didactică, alcătuită conform legii.
3. Cadrele didactice titulare trebuie să aibă titlul științific de doctor; celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate. Doctoranzii pot coordona seminarii și lucrări de laborator din domeniul de doctorat. Acolo unde este cazul, pentru discipline de specialitate, pot fi angajați în calitate de cadre didactice asociate profesioniști recunoscuți, cu rezultate deosebite în domeniul disciplinelor respective.
4. Personalul didactic îndeplinește cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice.
5. Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior sau asociate, conform normelor legale, este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții

- și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea în structura sau programul respectiv.
6. Personalul didactic titularizat în învățământul superior nu poate acoperi, într-un an universitar, mai mult de trei norme didactice, indiferent de instituția de învățământ în care își desfășoară activitatea.
  7. Personalul didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat la limita de vârstă sau din alte motive, acoperă o singură normă didactică în instituția respectivă de învățământ.
  8. În vederea acreditării programului de studiu, titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.
  9. Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.
  10. Cadrele didactice care au funcția de asistent și de lector trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.
  11. Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
  - i. State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
  - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

Pentru obținerea **autorizației de funcționare provizorie**, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% , să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă pentru fiecare program din ciclul de licență cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

1.1.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență *Științe ale comunicării* are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22-28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore ²
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-7
8. Durata practicii de specialitate	90 ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	min. 2 săpt.
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	min. 3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice	Min 2 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	Min 3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150 (+ 20%)
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	15/1

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după categoria formativă (*discipline fundamentale, discipline în domeniu, discipline de specialitate, discipline complementare*) și după opționalitate (discipline obligatorii, discipline opționale, discipline facultative sau liber alese).

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale

² Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență cuprinde și volumul de practica desfășurată în afara celor 14 săptămâni (dacă este cazul). Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică în afara celor 14 săptămâni

Uniunii Europene;

- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

După *categoria formativă* disciplinele se clasifică în:

- a. discipline fundamentale,
- b. discipline în domeniu,
- c. discipline de specialitate,
- d. discipline complementare.

Grupate la rândul lor după *opționalitate* disciplinele se clasifică în:

- a. discipline obligatorii,
- b. discipline opționale,
- c. discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Ponderea celor patru categorii formative de discipline din planurile de învățământ trebuie să respecte datele din tabelul următor:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-30 %
Discipline în domeniu	DD	
Discipline de specialitate	DS	55-65 %
Discipline complementare	DC	5-15%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	70-80%
Discipline opționale	DA	20-30 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Nomenclatorul de referință al acestor discipline, particularizat pentru prezentul domeniu de licență, este indicat în tabelele de mai jos. Planurile de învățământ se vor constitui din discipline alese din aceste tabele, într-un număr care să asigure ponderea pe categorii formative. Denumirile disciplinelor din planul de învățământ pot fi identice sau similare cu cele din *aceste tabele*.

Fiecare student are obligația de a alege un număr bine precizat, din totalul celor existente în planul de învățământ, astfel încât, în fiecare semestru, disciplinele obligatorii impuse și cele opționale alese să totalizeze 30 de credite. Aceste precizări vor fi stipulate în Ghidul studentului și respectiv în Contractul de studii. Disciplinele din pachetele opționale trebuie să facă parte din aceeași categorie formativă.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților atât în domenii fundamentale ale cunoașterii cât și în domenii de specialitate conexe. Volumul de ore, precum și numărul de credite corespunzătoare sunt în afara (suplimentare) celor de la disciplinele obligatorii (obligatorii și opționale). Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credite se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor. Se recomandă includerea disciplinelor opționale începând cu anul II de studiu. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Rămâne la latitudinea universităților să își aleagă din tabelele de mai jos disciplinele care corespund competențelor vizate de programul de studii, cu respectarea ponderilor pe categorie de disciplină.

1.1.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere (fundamente ale) în științele comunicării/ Teoria comunicării	Obligatorie
2.	Introducere (fundamente ale) în sistemul mass media/ Mass media și societatea Introducere în științele informării și documentării*	Obligatorie
3.	Etica	Obligatorie
4.	Metode de cercetare în științele sociale	Obligatorie
*Numai pentru programul de licență <i>Științe ale informării și documentării</i>		

1.1.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere în relații publice/Istoria scrisului, cărții și a instituțiilor info-documentare*	Obligatorie
2.	Introducere în publicitate/Cultura informației*	Obligatorie
3.	Tehnici de redactare / Redactare academică	Obligatorie
5.	Semiotica	Obligatorie
6.	Multimedia/ Producție și editare multimedia/ Managementul informației și cunoașterii*	Obligatorie
7.	Istoria comunicării	Obligatorie
8.	Gândire critică	Obligatorie
*Numai pentru programul de licență <i>Științe ale informării și documentării</i>		

1.1.2.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Specializarea/Programul de studii: Jurnalism

Nr.crt.	Disciplina
1.	Fotojurnalism

2.	Genurile presei (presă scrisă , televiziune, radio, online)
3.	Istoria presei
4.	Presă și actualitatea
5.	Producția în mass media (radio, televiziune, presă scrisă, agenții de presă, online)
6.	Tehnici de colectare a informațiilor
7.	Tehnici de investigare jurnalistică
8.	Tehnici de lucru specializate (presă scrisă , televiziune, radio, presă online, agenții de presă)
9.	Practica de specialitate

Specializarea/Programul de studii: Comunicare și relații publice

Nr.crt.	Disciplina
1.	Comunicare internă
2.	Comunicarea cu presa
3.	Elaborarea de produs de RP
4.	Managementul relațiilor publice
5.	Organizarea de evenimente
6.	Redactarea materialelor de relații publice
7.	Relații publice sectoriale (economic, turism, ONG, politic...)
8.	Practica de specialitate

Specializarea/Programul de studii: Publicitate

Nr.crt.	Disciplina
1.	Comportament consumatorului
2.	Design publicitar
3.	Elaborarea unui produs de publicitate
4.	Managementul agenției de publicitate
5.	Marketing
6.	Media planning
7.	Publicitate on line
8.	Practica de specialitate

Specializarea/Programul de studii: Științe ale informării și documentării

Nr.crt.	Disciplina
1.	Dezvoltarea colecțiilor în structurilor info-documentare
2.	Managementul structurilor info-documentare: biblioteci, arhive, centre de documentare, muzee
3.	Organizarea și regăsirea informației. Depozite digitale instituționale
4.	Patrimoniu documentar cultural și științific
5.	Prelucrarea documentelor
6.	Prelucrarea și organizarea conținutului informațional
7.	Resurse electronice și practici de informare
8.	Servicii online inovative pentru gestionarea informației și documentelor
9.	Practica de specialitate

Specializarea/Programul de studii: Media digitală

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiza datelor digitale

2.	Comunicare pe dispozitive mobile
3.	Design de interfețe
4.	Editare în limbaje Web (HTML, CSS)
5.	Genuri și formate în media digitală
6.	Platforme digitale
7.	Producție și editare multimedia (text, grafică, fotografie, audio-video)
8.	Sisteme de management de conținut Web
9.	Practica de specialitate

Specializarea/Programul de studii: Comunicare și media emergente

Nr. crt.	Disciplina
1.	Globalizare și digitalizare
2.	Comunicare strategică
3.	Legislație în domeniul comunicării / Legislație pentru mediul digital
4.	Publicitate pe platforme digitale
5.	Comunicare și industrii creative
6.	Comportamentul consumatorului în context digital
7.	Branding prin social media
8.	Tehnologii pentru media digitale / media emergente
9.	Digital writing
10.	Comunicarea de criză
11.	Relații publice în media digitale
12.	E-business și marketing digital
13.	Echipe în media digitale
14.	Comunicare vizuală pe platforme digitale
15.	Comunicare pe dispozitive mobile
16.	Storytelling în media digitale
17.	Practica de specialitate

1.1.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Specializarea/Programul de studii: Jurnalism, Comunicare și relații publice, Publicitate, Științe ale informării și documentării, Media digitală, Comunicare și media emergente

Nr. crt.	Disciplinele*
1.	Limbile străine
2.	Management general
3.	Științe politice (Doctrină politică, Instituții politice, Comunicare politică etc.)
4.	Psihologie (Psihologie socială, Psihologia comunicării etc.)
5.	Economie (Marketing, Politici economice, Analiză economică, Doctrină economice)
6.	Cultură și comunicare (Filosofia culturii, Filosofia comunicării, Istoria culturii, Cultură și civilizație)
7.	Big data analytics / Emerging media analytics
8.	Sociologie (Sociologia comunicării de masă, Sociologie organizațională etc.)

9.	Comunicare interculturală
10.	Retorică /Teoria argumentării
11.	Tehnica discursului public
12.	Management de proiect și inovare
13.	Organizare de evenimente
14.	Social media și participare civică
15.	Educație fizică
16.	Baze de date și regăsirea informației de specialitate**
17.	Teorii și tehnici bibliografice și de referințe**
18.	Prezervarea și conservarea bunurilor cultural-artistic**
19.	Sociologia textelor și lecturii**
20.	Utilizatori cu nevoi speciale și accesul acestora la informație**

*Listă orientativă

**Numai pentru programul de licență Științe ale informării și documentării

1.1.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Colectivele departamentelor și Consiliile facultăților stabilesc exigențele generale pentru promovarea disciplinelor de studiu prin aprobarea fișelor disciplinelor, dar responsabilitatea stabilirii exigențelor specifice fiecărei discipline o au colectivele de cadre didactice ale disciplinelor, care trebuie să-și coreleze exigențele proprii privind procesul de predare-documentare-învățare-evaluare cu practicile internaționale de succes și cu competențele pe care trebuie să le formeze studenților.

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei.

Fișele disciplinelor cuprind în mod explicit elementele de identificare a disciplinei în planul de învățământ (an de studiu, număr ore curs / seminar / laborator / proiect / titular / număr credite alocate), precum și obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, număr de credite alocate.

1.1.4 Practica

Stagiile de practică profesională reprezintă minim 10 % din total număr de ore discipline de specialitate.

Practica profesională/de specialitate se realizează sub coordonarea unui cadru didactic, pe baza unor convenții de practică și potrivit unor programe proprii care includ: obiective, tipuri de activități, documentele completate de studenți și modalitățile de evaluare.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituția de învățământ are încheiate convenții sau contracte cu societăți de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

1.1.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/masterat și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.1.5.1 Evaluarea studenților

Facultatea/universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Prin diferite forme de examinare, cadrele didactice verifică măsura în care studentul a acumulat cunoștințe teoretice, deprinderi și abilități practice, conform obiectivelor disciplinei de studiu și cuantifică prin note nivelul de pregătire, ca rezultat al procesului didactic de predare-învățare, completat cu documentarea individuală.

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului.

La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei

probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studenților este permanentă, în timpul semestrelor, și în cadrul sesiunii de examene, în conformitate cu prevederile din programele analitice/fișele disciplinei.

Numărul examenelor trebuie să fie mai mare de 50% din totalul probelor de evaluare.

1.1.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Ciclul de licență se încheie cu elaborarea unei lucrări de licență.

Lucrările de diplomă respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrul VI.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu studentul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Conducătorii lucrărilor de licență au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat. Coordonatorii lucrărilor de licență sunt titularii disciplinei corespunzătoare lucrării de licență coordonate.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (licență) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.1.5.3 Examenul de licență

Finalizarea ciclului I se încheie cu examenul de licență prevăzut cu credite.

Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, pe baza Metodologiei cadru, are elaborate propriile regulamente pentru organizarea

examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Examenul de licență poate consta din doua probe:

- a) proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - lucrare scrisa clasică/ grilă, sau examen oral.
- b) proba 2: prezentarea și susținerea în fața comisiei a lucrării de licență.

Prezentarea la proba a II-a, este condiționată de promovarea probei I, cu nota minimă 5. Pentru promovarea lucrării de licență (proba 2) este necesară obținerea calificativului de minimum nota 6,00.

La examenul de licență, între prima probă și a doua trebuie să existe un interval de cel puțin 24 ore. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul 3 de studii (a obținut cele 180 de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.1.6 Studenții

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați e aprobat de ARACIS și depinde de condițiile fiecărui furnizor de educație (numărul de cadre didactice, baza materială, gradul implicării în cercetarea științifică etc.).

1.1.6.1 Admiterea

Admiterea candidaților se face prin concurs, în limita capacității de școlarizare aprobată de ARACIS și statuată prin hotărâre de guvern, în condițiile stabilite de Legea educației naționale și celelalte acte normative ce privesc această activitate. Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și aditerii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de admitere. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Instituția are încheiat cu studenții înmatriculați un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.1.6.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Științe ale comunicării**, este maximum 25/1³.

Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare în universitate plus 20% cadre didactice asociate, pe domeniu de studiu sau pe ramură de știință. Se vor considera programele de licență și masterat care se încadrează în domeniul de studiu sau ramura de știință.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți; (cu o variație de 20%)⁴**
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți.**

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.1.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

- 1 Temele de cercetare vizează științifică a domeniului de licență în care instituția desfășoară activități de învățământ.
- 2 Instituția/Facultatea/Departamentul dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică.
- 3 Personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică

valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară

³ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Științe ale comunicării

⁴ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

1.1.8 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de master.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Alte aspecte:

1. Laboratorul de comunicare/informatică (obligatoriu – orice specializare în profil) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare și softuri adecvate, într-o rețea care să permită accesul a cel mult 2 studenți pe calculator.
2. Laboratorul multimedia (pentru specializările care își asumă formarea în jurnalismul multimedia/media digitală) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare pentru maxim 2 studenți pe calculator și softuri adecvate.
3. Laboratorul radio (pentru specializările care își asumă formarea în radio) trebuie să cuprindă: calculatoare, reportofoane, soft pentru editarea digitală, microfoane, pentru desfășurarea normală a activităților didactice.
4. Laboratorul de televiziune (pentru specializările care își asumă formarea în TV) trebuie să cuprindă, în cadrul instituției: camere video, monitoare TV, dotări pentru micro-studio (elemente de platou, iluminare, microfoane), calculatoare și soft pentru editare video.
5. Laboratorul de foto trebuie să cuprindă camere foto, micro-platou (lumini și spațiul necesar), calculatoare și soft necesare de prelucrare a imaginii.

Aceste laboratoare trebuie să existe în dotarea facultăților în momentul acreditării/reevaluării. La autorizare și la evaluare periodică sunt acceptate contractele de utilizare în scop didactic a spațiilor și dotărilor din instituțiile de presă.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universității.

1.2 Domeniul de licență: ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență ASISTENȚĂ SOCIALĂ sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Asistență socială

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
20	Asistență Socială	10. Asistență Socială	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

1.2.1 Cadre didactice

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

În vederea **autorizației de funcționare provizorie**, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă pentru fiecare program din ciclul de licență cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

Titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.

Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.

Cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.

Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de masterat):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:

- i. State de funcții la programele IF (programe licență și masterat) întocmite de departamentele de specialitate;
  - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și masterat) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim de cumul sau plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
  4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

Personalul didactic poate avea specializări diferite (sociologie, psihologie, științele educației, drept, medicina, teologie, și altele), dar trebuie să dețină titlul de doctor în domeniul disciplinelor la care este titular.

1.2.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență Asistență socială are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22-28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore ⁵
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-10
8. Durata practicii de specialitate	90 ore
9. Durata Pentru elaborarea lucrării de licență	min. 2 săpt.
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	min. 3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice	Min 2 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	Min 3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30

⁵ Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență cuprinde și volumul de practică desfășurată în afara celor 14 săptămâni (dacă este cazul) Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică în afara celor 14 săptămâni

19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program

20/1

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

După **categoria formativă** disciplinele se clasifică în:

- discipline fundamentale,
- discipline în domeniu,
- discipline de specialitate,
- discipline complementare.

Grupate la rândul lor după **opționalitate** disciplinele se clasifică în:

- discipline obligatorii,
- discipline opționale,
- discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Ponderea celor patru categorii formative de discipline din planurile de învățământ trebuie să respecte datele din tabelul următor:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	15-25 %
Discipline în domeniu	DD	60-75%
Discipline de specialitate	DS	
Discipline complementare	DC	10-15%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	Min 70%
Discipline opționale	DA	Max 30 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri

Total		100% +DF
--------------	--	----------

Nomenclatorul de referință al acestor discipline, particularizat pentru prezentul domeniu de licență, este indicat în tabelele de mai jos. Planurile de învățământ se vor constitui din discipline alese din aceste tabele, într-un număr care să asigure ponderea pe categorii formative. Denumirile disciplinelor din planul de învățământ pot fi identice sau similare cu cele din **aceste tabele**.

Fiecare student are obligația de a alege un număr bine precizat, din totalul celor existente în planul de învățământ, astfel încât, în fiecare semestru, disciplinele obligatorii impuse și cele opționale alese să totalizeze 30 de credite. Aceste precizări vor fi stipulate în Ghidul studentului și respectiv în Contractul de studii. Disciplinele din pachetele opționale trebuie să facă parte din aceeași categorie formativă.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților atât în domenii fundamentale ale cunoașterii cât și în domenii de specialitate conexe. Volumul de ore, precum și numărul de credite corespunzătoare sunt în afara (suplimentare) celor de la disciplinele obligatorii (impuse și opționale).

Disciplinele facultative se finalizează prin: probă de verificare, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Rămâne la latitudinea universităților să își aleagă din tabelele de mai jos disciplinele care corespund competențelor vizate de programul de studii, cu respectarea ponderilor pe categorie de disciplină.

1.2.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere în Sociologie	Obligatorie
2.	Diagnoza și soluționarea problemelor sociale	Opțională
3.	Introducere în Psihologie	Obligatorie
4.	Dezvoltare umana	Obligatorie
5.	Metodologia cercetării în științele sociale	Obligatorie
6.	Psihologie socială	Obligatorie
7.	Politici publice	Opțională
8.	Gândire critică	Opțională

1.2.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
----------	------------	-------------------

1.	Introducere în Asistența socială/Bazele asistenței sociale	Obligatorie
2.	Teorii și metode de intervenție în Asistența Socială (persoana și familie)	Obligatorie
3.	Teorii și metode de intervenție în Asistența Socială (grup și comunitate)	Obligatorie
4.	Politici sociale	Obligatorie
5.	Sistemul de Asistența Socială	Obligatorie
6.	Deontologie profesională	Obligatorie
7.	Drept și legislație în Asistența socială	Obligatorie

1.2.2.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt	Disciplina
1.	Abuz și violența domestică. Servicii de suport.
2.	Adopție și plasament familial
3.	Asistența Socială a delincvenților.
4.	Asistența Socială a familiei
5.	Asistența Socială a persoanelor cu boli cronice și terminale.
6.	Asistența Socială a persoanelor cu dizabilități
7.	Asistența Socială a persoanelor vârstnice.
8.	Asistența socială a șomerilor. Servicii de integrare a persoanelor vulnerabile pe piața muncii.
9.	Asistența Socială bazată pe evidente
10.	Asistența socială în școală.
11.	Asistența socială în sistemul de probațiune
12.	Asistența socială în Uniunea Europeană
13.	Calitatea vieții și politici anti-sărăcie.
14.	Consiliere în Asistența Socială
15.	Demografie și planificare familială
16.	Drepturile omului și strategii anti-discriminare
17.	Management de caz.
18.	Managementul și evaluarea programelor de Asistența Socială.
19.	Organizarea și Managementul serviciilor de Asistența Socială
20.	Politici de incluziune socială
19.	Prevenire și recuperare la persoanele dependente de substanțe.
20.	Servicii de protecție a copilului.
21.	Tehnici de comunicare în Asistența Socială
22.	Supervizare în Asistența Socială
23.	Prelucrarea statistică a datelor

1.2.2.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la

latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt	Disciplinele
1.	Managementul resurselor umane
2.	Informatica sociala
3.	Psihologie sociala aplicata
4.	Psihopatologie și psihoterapie
5.	Intervenția în criza
6.	Psihopedagogie speciala și incluziune educațională
7.	Limba moderna
8.	Educație fizica
9.	Tehnici și abilități academice
10.	Introducere în economie
11.	Etică

1.2.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Colectivele departamentelor și Consiliile facultăților stabilesc exigențele generale pentru promovarea disciplinelor de studiu prin aprobarea fișelor disciplinelor, dar responsabilitatea stabilirii exigențelor specifice fiecărei discipline o au colectivele de cadre didactice ale disciplinelor, care trebuie să-și coreleze exigențele proprii privind procesul de predare-documentare-învățare-evaluare cu practicile internaționale de succes și cu competențele pe care trebuie să le formeze studenților.

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei.

Fișele disciplinelor cuprind în mod explicit elementele de identificare a disciplinei în planul de învățământ (an de studiu, număr ore curs / seminar / laborator / proiect / titular / număr credite alocate), precum și obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, număr de credite alocate.

1.2.4 Practica

Stagiile de activități practice se desfășurată pe tot parcursul formării și se pot organiza fie în regim săptămânal (4-6 ore /săptămână), fie comasat pe o durată de 3 săptămâni, respectiv 90 ore. Stagiile de practică profesională reprezintă minim 10 % din total număr de ore discipline de specialitate.

Practica se realizează sub coordonarea unui asistent social care să faciliteze învățarea competențelor profesionale, și a unui cadru didactic supervisor numit din partea facultății, pe baza unor convenții de practica și potrivit unor programe proprii care cuprind: obiective, tipuri de activități, documentele completate de studenți și modalități de evaluare la locul de practică și de către cadrul didactic supervisor, pe baza rapoartelor de practică și a susținerii unor probe de evaluare de către studenți.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți/instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

1.2.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / masterat*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență / masterat și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.2.5.1 Evaluarea studenților

Facultatea / universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Prin diferite forme de examinare, cadrele didactice verifică măsura în care studentul a acumulat cunoștințe teoretice, deprinderi și abilități practice, conform obiectivelor disciplinei de studiu și cuantifică prin note nivelul de pregătire, ca rezultat al procesului didactic de predare-învățare, completat cu documentarea individuală.

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studenților este permanentă, în timpul semestrelor, și în cadrul sesiunii de examene, în conformitate cu prevederile din programele analitice/fișe ale disciplinei. Numărul examenelor trebuie să fie mai mare de 50% din totalul probelor de evaluare.

1.2.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Ciclul de licență se încheie cu elaborarea unei lucrări de licență.

Lucrările de diplomă respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrele V-VI.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu studentul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft anti plagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Conducătorii lucrărilor de licență au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (licență) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.2.5.3 Examenul de licență

Finalizarea ciclului I se încheie cu examenul de licență prevăzut cu credite.

Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, pe baza Metodologiei cadru, are elaborate propriile regulamente pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Examenul de licență poate consta din doua probe:

- a) proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - lucrare scrisa clasică/grilă;
- b) proba 2: prezentarea și susținerea în fața comisiei a lucrării de licență.

Prezentarea la proba a II-a, este condiționată de promovarea probei I, cu nota minimă 5. Pentru promovarea lucrării de licență (proba 2) este necesară obținerea calificativului de minimum nota 6,00.

La examenul de licență, între prima probă și a doua trebuie să existe un interval de cel puțin 48 ore. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul 3 de studii (a obținut cele 180 de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.2.6 Studenții

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați e aprobat de ARACIS și depinde de condițiile fiecărui furnizor de educație (numărul de cadre didactice, baza materială, gradul implicării în cercetarea științifică etc).

1.2.6.1 Admiterea

Admiterea candidaților se face prin concurs, în limita capacității de școlarizare aprobată de ARACIS și statuată prin hotărâre de guvern, în condițiile stabilite de Legea educației naționale și celelalte acte normative ce privesc această activitate.

Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de

studii echivalente.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de admitere. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Instituția are încheiat cu studenții înmatriculați un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.2.6.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot și școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și masterat, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Asistență socială**, este maximum 25/1.

Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare în universitate plus 20% cadre didactice asociate, pe domeniu de studiu sau pe ramură de știință. Se vor considera programele de licență și masterat care se încadrează în domeniul de studiu sau ramura de știință.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți; (cu o variație de 20%)⁶**
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți.**

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.2.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

Temele de cercetare vizează activitatea științifică a domeniului de licență în care instituția

⁶ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

desfășoară activități de învățământ.

Instituția/Facultatea/Departamentul dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică.

Personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc

1.2.8 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Instituția de învățământ superior face dovada cu acte corespunzătoare (înscrisuri care să facă dovada proprietății, contracte de închiriere, inventare, facturi etc.) că, pentru programul de studii supus evaluării, dispune de spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere.

Instituția dispune de laboratoare proprii care au o dotare potrivit standardelor.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune, pentru cel puțin încă 2 ani față de anul în care se începe școlarizarea, de software-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Programul bibliotecii asigură accesul studenților pentru minimum 40 ore/săptămână.

1.3 Domeniul de licență: SOCIOLOGIE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 10) SOCIOLOGIE sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Sociologie

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Sociologie	10. Sociologie	180
		20. Antropologie	180
		30. Resurse umane	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și corespunzător prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor.

Un program de studii se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.3.1 Cadre didactice

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Criteriile privind încadrarea personalului didactic:

1. Personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază este luat în considerare la acreditare pentru o singură normă didactică, constituită conform legii.
2. Titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor sau să fie doctoranzi în domeniul disciplinelor din postul ocupat; celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate.
3. Personalul didactic îndeplinește cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice.
4. Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea în structura sau programul respectiv.
5. Personalul didactic titularizat în învățământul superior nu poate acoperi, într-un an universitar, mai mult de trei norme didactice, indiferent de instituția de învățământ în care își desfășoară activitatea.
6. Personalul didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat la limita de vârstă sau din alte motive, acoperă o singură normă didactică în instituția respectivă de învățământ.
7. Titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.

8. Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.
9. Cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.
10. Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

În vederea **autorizației de funcționare provizorie**, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă pentru fiecare program din ciclul de licență cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

Titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.

Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.

Cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.

Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de masterat):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
  - i. State de funcții la programele IF (programe licență și masterat) întocmite de departamentele de specialitate;
  - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și masterat) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu

ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

1.3.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Sociologie** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22-28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore ⁷
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+ opționale) pe semestru	4-10
8. Durata practicii de specialitate	min. 90 ore
9. Durata Pentru elaborarea lucrării de licență	min. 2 săpt.
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	min. 3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	min. 10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice	Min 2 ECTS, peste cele obligatorii
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	min 3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150 (+ 20%)
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	20/1

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

⁷ Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență cuprinde și volumul de practică desfășurată în afara celor 14 săptămâni (dacă este cazul) Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică în afara celor 14 săptămâni

- a) să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- b) să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- c) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

După **categoria formativă** disciplinele se clasifică în:

- a. discipline fundamentale,
- b. discipline în domeniu,
- c. discipline de specialitate,
- d. discipline complementare.

Grupate la rândul lor după **opționalitate** disciplinele se clasifică în:

- a. discipline obligatorii,
- b. discipline opționale,
- c. discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Ponderea celor patru categorii formative de discipline din planurile de învățământ trebuie să respecte datele din tabelul următor:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	Min. 25%
Discipline în domeniu	DD	
Discipline de specialitate	DS	Min. 50%
Discipline complementare	DC	5-15%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	70-80%
Discipline opționale	DA	20- 30 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

La toate programele de studii figurează:

- minimum o disciplină de informatică aplicată.
- minimum o limbă străină oficială în UE.
- o disciplină de inițiere în metodologia cercetării științifice.

Nomenclatorul de referință al acestor discipline, particularizat pentru prezentul domeniu de licență, este indicat în tabelele de mai jos. Planurile de învățământ se vor constitui din discipline alese din aceste tabele, într-un număr care să asigure ponderea pe categorii formative. Denumirile disciplinelor din planul de învățământ pot fi identice sau similare cu cele din **aceste tabele**.

Fiecare student are obligația de a alege un număr bine precizat, din totalul celor existente în planul de învățământ, astfel încât, în fiecare semestru, disciplinele obligatorii impuse și cele opționale alese să totalizeze 30 de credite. Aceste precizări vor fi stipulate în Ghidul studentului și respectiv în Contractul de studii. Disciplinele din pachetele opționale trebuie să facă parte din aceeași categorie formativă.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților atât în domenii fundamentale ale cunoașterii cât și în domenii de specialitate conexe. Volumul de ore, precum și numărul de credite corespunzătoare sunt în afara (suplimentare) celor de la disciplinele obligatorii (obligatorii și opționale). Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Rămâne la latitudinea universităților să își aleagă din tabelele de mai jos disciplinele care corespund competențelor vizate de programul de studii, cu respectarea ponderilor pe categorie de disciplină.

1.3.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Introducere în sociologie	Obligatorie
2.	Metodologia cercetării în științele sociale	Obligatorie
3.	Metode și tehnici de cercetare socială	Obligatorie
4.	Statistică socială	Obligatorie

1.3.2.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Paradigme ale sociologiei/Teorii sociologice
2.	Teorii sociologice clasice/contemporane
3.	Metode de cercetare calitativă
4.	Antropologie socială
5.	Psihologie socială
6.	Practica de specialitate
7.	Fundamente ale resurselor umane

1.3.2.3 Discipline de specialitate – Sociologie

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1	Analiză factuală

Nr.crt.	Disciplina
2	Calitatea vieții
3	Comportament organizațional
4	Comunicare în organizații
5	Conflict, negociere și mediere
6	Cultură organizațională
7	Demografie
8	Deontologie profesională
9	Dezbateri actuale în teoria și cercetarea sociologică
10	Dezvoltare comunitară și regională
11	Dezvoltare organizațională
12	Dezvoltare urbană
13	Economie socială
14	Gândire sociologică românească
15	Identitate, multiculturalism și relații interetnice
16	Interacționalism simbolic și etnometodologie
17	Introducere în managementul resurselor umane
18	Introducere în programe de analiză a datelor calitative
19	Introducere în programe de analiză a datelor cantitative
20	Istoria sociologiei
21	Istorie socială
22	Justiție și coeziune socială
23	Management și leadership
24	Managementul proiectelor sociale
25	Marketing social și cercetare de piață
26	Metode de cercetare și analiză cantitativă
27	Metodologia anchetei sociologice și a sondajelor de opinie
28	Metodologia elaborării proiectelor și strategiilor sociale
29	Politici sociale
30	Relații interetnice
31	Rețele sociale
32	Societatea informațională
33	Sociologia artei și a literaturii
34	Sociologia comunicării și a mass media
35	Sociologia comunităților
36	Sociologia consumului
37	Sociologia copilăriei
38	Sociologia corpului
39	Sociologia cotidianului
40	Sociologia culturii
41	Sociologia cunoașterii
42	Sociologia devianței
43	Sociologia dezvoltării sociale
44	Sociologia educației
45	Sociologia emoțiilor
46	Sociologia familiei
47	Sociologia genului
48	Sociologia globalizării
49	Sociologia identității
50	Sociologia instituțiilor totale

Nr.crt.	Disciplina
51	Sociologia mediului
52	Sociologia migrației
53	Sociologia mișcărilor sociale
54	Sociologia muncii
55	Sociologia ocupațiilor
56	Sociologia opiniei publice
57	Sociologia organizațiilor
58	Sociologia profesiilor și a carierei
59	Sociologia relațiilor internaționale
60	Sociologia religiei
61	Sociologia schimbării
62	Sociologia spațiului virtual/ Sociologie digitală
63	Sociologia sportului
64	Sociologia timpului
65	Sociologia valorilor sociale
66	Sociologia vârstelor și a îmbătrânirii
67	Sociologia victimei
68	Sociologie comparată
69	Sociologie economic
70	Sociologie electoral
71	Sociologie juridică/Sociologia dreptului
72	Sociologie medicală/ a sănătății
73	Sociologie politică
74	Sociologie public
75	Sociologie rurală
76	Sociologie urbană
77	Sociologie vizuală
78	Sociopsihologia grupurilor
79	Stratificare și mobilitate socială
80	Voluntariat și responsabilitate socială

1.3.2.4 Discipline complementare– Sociologie

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1	Administrație public
2	Argumentare și construcția teoriilor în științele sociale
3	Consiliere și orientare în carieră
4	Drepturile omului
5	Economie
6	Etică
7	Etnologie
8	Filosofie
9	Gândire critică

10	Informatică și sisteme de baze de date
11	Legislația muncii
12	Justiție juvenila
13	Logică
14	Marketing
15	Politici publice
16	Politologie
17	Psihologie
18	Relații publice
19	Scriere academic
20	Tehnici creative și dezvoltarea creativității

1.3.2.5 Discipline de specialitate – Antropologie

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1	Antropologia artei
2	Antropologia dezvoltării
3	Antropologia mediului
4	Antropologia piețelor financiare, a banilor și a valorii
5	Antropologia proprietății, a riscului și a schimbului
6	Antropologia religiilor
7	Antropologia rudeniei
8	Antropologia științei și a tehnologiei
9	Antropologie biologic
10	Antropologie clasică
11	Antropologie contemporană
12	Antropologie cultural
13	Antropologie economic
14	Antropologie juridică
15	Antropologie lingvistică
16	Antropologie medical
17	Antropologie politică
18	Antropologie simbolică
19	Antropologie urbană
20	Antropologie vizuală
21	Cultură material
22	Dezvoltare comunitară și regional
23	Etnografie
24	Etnologie
25	Fotografie, documentarul și filmul antropologic
26	Identitate, multiculturalism și relații interetnice

27	Istorie socială
28	Metode de cercetare în antropologie
29	Proiecte de cercetare
30	Relații interetnice
31	Socio-antropologia muncii
32	Socio-antropologia sportului
33	Sociologia comunităților
34	Sociologia devianței
35	Sociologia genului
36	Sociologia globalizării
37	Sociologia migrației
38	Sociologia științei
39	Sociologie rurală
40	Sociologie urbană
41	Sociopsihologia grupurilor
42	Stratificare și mobilitate socială
43	Textul și cercetarea etnografică

1.3.2.6 Discipline complementare – Antropologie

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1	Administrație publică
2	Argumentare și construcția teoriilor în științele sociale
3	Consiliere și orientare în carieră
4	Drepturile omului
5	Economie
6	Etică
7	Etnologie
8	Filosofie
9	Gândire critică
10	Informatică și sisteme de baze de date
11	Legislația muncii
12	Justiție juvenilă
13	Logică
14	Marketing
15	Politici publice
16	Politologie
17	Psihologie
18	Relații publice
19	Scriere academică
20	Tehnici creative și dezvoltarea creativității

1.3.2.7 Discipline de specialitate – Resurse Umane

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1	Analiza posturilor și proiectarea fișelor de post
2	Antreprenariat
3	Comportament organizational/ Cultură organizațională
4	Comportamentul consumatorului
5	Comunicare în organizații
6	Conflict, negociere și tehnici decizionale
7	Consiliere și orientare în carieră
8	Demografie
9	Deontologie profesională
10	Dezvoltare organizațională
11	Echilibrul muncă - viață de familie
12	Economie socială
13	Ergonomie și promovarea sănătății
14	Evaluarea în managementul resurselor umane/ Măsurare și scalare în resurse umane
15	Formarea profesională a resurselor umane
16	Gen și piața muncii/ Egalitate la angajare și la locul de munca
17	Integrarea pe piața muncii a șomerilor și a grupurilor vulnerabile
18	Leadership
19	Legislația muncii
20	Managementul firmei
21	Managementul organizațiilor non-profit și neguvernamentale
22	Managementul proiectelor
23	Managementul resurselor umane
24	Marketing
25	Medicina muncii
26	Metode de cercetare în managementul resurselor umane
27	Metode de testare și evaluare psihologică a personalului
28	Microeconomie/ Economia firmei
29	Migrație, șomaj și forță de muncă / Piața muncii/ Politica ocupării forței de muncă
30	Planificarea resurselor umane
31	Politici și reglementari privind formarea și dezvoltarea profesională
32	Protecția muncii
33	Psihologia muncii
34	Recrutarea și selecția de personal
35	Resurse umane în contextul globalizării/ Politici europene în domeniul resurselor umane
36	Rețele sociale
37	Satisfacția muncii și fluxuri de personal

Nr.crt.	Disciplina
38	Schimbarea organizațională
39	Sociologia muncii/ Sociologia ocupațiilor/ Sociologia profesiilor și a carierei
40	Teorii organizaționale / Sociologia organizațiilor
41	Sociopsihologia grupurilor/ Tehnici de activare a grupurilor
42	Stratificare și mobilitate socială
43	Voluntariat și responsabilitate socială

1.3.2.8 Discipline complementare– Resurse Umane

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1	Argumentare și construcția teoriilor în științele sociale
2	Drepturile omului
3	Elemente de drept
4	etică
5	Filosofie
6	Gândire critică
7	Informatică și sisteme de baze de date
9	Istorie socială
10	Logică
11	Politici publice
12	Politici sociale
13	Administrație publică
15	Psihologie
16	Relații publice
17	Scriere academică
18	Tehnici creative și dezvoltarea creativității

1.3.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Colectivele departamentelor și Consiliile facultăților stabilesc exigențele generale pentru promovarea disciplinelor de studiu prin aprobarea fișelor disciplinelor, dar responsabilitatea stabilirii exigențelor specifice fiecărei discipline o au colectivele de cadre didactice ale disciplinelor, care trebuie să-și coreleze exigențele proprii privind procesul de predare-documentare-învățare-evaluare cu practicile internaționale de succes și cu competențele pe care trebuie să le formeze studenților.

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei.

Fișele disciplinelor cuprind în mod explicit elementele de identificare a disciplinei în planul de învățământ (an de studiu, număr ore curs / seminar / laborator / proiect / titular / număr credite alocate), precum și obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților,

bibliografia minimală, număr de credite alocate.

1.3.4 Practica

Stagiile de activități practice se desfășurată pe tot parcursul formării, minimum 3 săptămâni, respectiv 90 ore. Stagiile de practică profesională reprezintă minim 10 % din total număr de ore.

Practica profesională/de specialitate se realizează sub coordonarea unui cadru didactic, pe baza unor convenții de practică și potrivit unor programe proprii care includ: obiective, tipuri de activități, documentele completate de studenți și modalitățile de evaluare.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți/instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

1.3.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / masterat*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență / masterat și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.3.5.1 Evaluarea studenților

Facultatea /universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Prin diferite forme de examinare, cadrele didactice verifică măsura în care studentul a acumulat cunoștințe teoretice, deprinderi și abilități practice, conform obiectivelor disciplinei de studiu și cuantifică prin note nivelul de pregătire, ca rezultat al procesului didactic de predare-învățare,

completat cu documentarea individuală.

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acesteia condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studenților este permanentă, în timpul semestrelor, și în cadrul sesiunii de examene, în conformitate cu prevederile din programele analitice/fișele disciplinei.

Numărul examenelor trebuie să fie mai mare de 50% din totalul probelor de evaluare.

1.3.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Ciclul de licență se încheie cu elaborarea unei lucrări de licență. Lucrările de diplomă respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrele V- VI.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu studentul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft anti plagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Conducătorii lucrărilor de licență au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (licență) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.3.5.3 Examenul de licență

Finalizarea ciclului I se încheie cu examenul de licență prevăzut cu credite.

Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, pe baza Metodologiei cadru, are elaborate propriile regulamente pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Examenul de licență poate consta din doua probe:

- a) proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - lucrare scrisa clasică/grilă;
- b) proba 2: prezentarea și susținerea în fața comisiei a lucrării de licență.

Prezentarea la proba a II-a, este condiționată de promovarea probei I, cu nota minimă 5. Pentru promovarea lucrării de licență (proba 2) este necesară obținerea calificativului de minimum nota 6,00.

La examenul de licență, între prima probă și a doua trebuie să existe un interval de cel puțin 48 ore. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul 3 de studii (a obținut cele 180 de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.3.6 Studenții

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați e aprobat de ARACIS și depinde de condițiile fiecărui furnizor de educație (numărul de cadre didactice, baza materială, gradul implicării în cercetarea științifică etc).

1.3.6.1 Admiterea

Admiterea candidaților se face prin concurs, în limita capacității de școlarizare aprobată de ARACIS și statuată prin hotărâre de guvern, în condițiile stabilite de Legea educației naționale și celelalte acte normative ce privesc această activitate.

Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii. Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de admitere. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Instituția are încheiat cu studenții înmatriculați un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.3.6.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot și școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și masterat, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Sociologie**, este maximum **30/1**⁸.

Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare în universitate plus 20% cadre didactice asociate, pe domeniu de studiu sau pe ramură de știință. Se vor considera programele de licență și masterat care se încadrează în domeniul de studiu sau ramura de știință.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți; (cu o variație de 20%)**⁹
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți.**

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.3.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau

⁸ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Sociologie

⁹ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

- a) Temele de cercetare vizează activitatea științifică a domeniului de licență în care instituția desfășoară activități de învățământ.
- b) Instituția/Facultatea/Departamentul dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică.
- c) Personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

1.3.8 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

1.3.9 Alte aspecte

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de laboratoare proprii sau închiriate, cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu din planul de învățământ care au prevăzute activități de acest gen

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și

fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universității.

1.4 Domeniul de licență: RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 40) *Relații Internaționale și Studii Europene* sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Relații Internaționale și Studii Europene

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
40	Relații Internaționale și Studii Europene	10Relații Internaționale și Studii Europene	180
		20 Diplomație în afaceri	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

1.4.1 Cadre didactice

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Criteriile privind încadrarea personalul didactic:

- Posturile didactice vor fi ocupate prin concurs în conformitate cu legislația în vigoare;
- Cadrele didactice vor ocupa maxim 3 norme didactice. Comisia va verifica direct cadrele didactice care acoperă mai mult de 3 norme și mai mult de 4 discipline diferite;
- Cadrele didactice care predau discipline fundamentale și de pregătire în domeniu și în specialitate trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat (Științe Politice, Relații Internaționale și Studii Europene) sau în domenii înrudite (filosofie, istorie);
- Cadrele didactice care predau discipline complementare trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat;
- Instituția de învățământ superior asigură acoperirea, pe cel puțin un ciclu de licență, a activităților prevăzute la disciplinele din planul de învățământ al programului evaluat, cu cadre didactice titulare care îndeplinesc cerințele menționate mai sus.

În vederea *autorizației de funcționare provizorie*, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă pentru fiecare program din ciclul de licență cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

Titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.

Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.

Cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.

Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de masterat):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
  - i. State de funcții la programele IF (programe licență și masterat) întocmite de departamentele de specialitate;
  - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și masterat) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

1.4.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Relații Internaționale și Studii Europene** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22-28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore ¹⁰
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS

¹⁰ Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență cuprinde și volumul de practică desfășurată în afara celor 14 săptămâni (dacă este cazul) Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică în afara celor 14 săptămâni

7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-7
8. Durata practicii de specialitate	90 ore
9. Durata Pentru elaborarea lucrării de licență	min. 2 săpt.
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	min. 3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice	Min 2 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	Min 3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150 (cu o variație de +20%)
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	20/1

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definiția clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

După **categoria formativă** disciplinele se clasifică în:

- discipline fundamentale,
- discipline în domeniu,
- discipline de specialitate,
- discipline complementare.

Grupate la rândul lor după **opționalitate** disciplinele se clasifică în:

- discipline obligatorii,
- discipline opționale,
- discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Ponderea celor patru categorii formative de discipline din planurile de învățământ trebuie să respecte datele din tabelul următor:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-30 %
Discipline în domeniu	DD	55-65 %
Discipline de specialitate	DS	
Discipline complementare	DC	5-15%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	70-80%
Discipline opționale	DA	20- 30 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

- Întreaga activitate se bazează pe planul de învățământ.
- La toate programele de studii figurează o disciplină de informatică aplicată.
- La toate programele de studii figurează cel puțin o limbă străină oficială în UE predată în cel puțin 4 semestre.
- Se recomandă ca în sistem opțional să se studieze și o a doua limbă străină tot 4 semestre.
- La toate programele de studii figurează o disciplină de inițiere în metodologia cercetării științifice.
- Disciplinele de studiu din planul de învățământ sunt prevăzute într-o succesiune logică și trebuie să contribuie la dezvoltarea unor competențe specifice calificării, să asigure compatibilitatea cu Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior și Clasificarea Ocupațiilor din România (COR).

Nomenclatorul de referință al acestor discipline, particularizat pentru prezentul domeniu de licență, este indicat în tabelele de mai jos. Planurile de învățământ se vor constitui din discipline alese din aceste tabele, într-un număr care să asigure ponderea pe categorii formative. Denumirile disciplinelor din planul de învățământ pot fi identice sau similare cu cele din **aceste tabele**.

Fiecare student are obligația de a alege un număr bine precizat, din totalul celor existente în planul de învățământ, astfel încât, în fiecare semestru, disciplinele obligatorii impuse și cele opționale alese să totalizeze 30 de credite. Aceste precizări vor fi stipulate în Ghidul studentului și respectiv în Contractul de studii. Disciplinele din pachetele opționale trebuie să facă parte din aceeași categorie formativă.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților atât în domeniile fundamentale ale cunoașterii cât și în domeniile de specialitate conexe. Volumul de ore, precum și numărul de credite corespunzătoare sunt în afara (suplimentare) celor de la disciplinele obligatorii (obligatorii și opționale). Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studiu, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Rămâne la latitudinea universităților să își aleagă din tabelele de mai jos disciplinele care

corespund competențelor vizate de programul de studii, cu respectarea ponderelor pe categorie de disciplină.

1.4.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere în Studiul Relațiilor Internaționale și Studii de securitate	Obligatorie
2.	Istoria relațiilor internaționale	Obligatorie
3.	Istoria integrării europene	Obligatorie
4.	Economie europeană	Obligatorie
5.	Drept internațional	Obligatorie
6	Probleme fundamentale ale lumii contemporane	Obligatorie
7	Metodologii de cercetare în științele sociale	Obligatorie
8	Gândire critică	Obligatorie

1.4.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Metodologii în studiul Științelor Sociale	Pachete 2-3 discipline
2	Guvernanța internațională și regională	Obligatorie
3	Construcție europeană	Obligatorie
4	Drept internațional și comunitar	Obligatorie
5	Economie internațională	Obligatorie
6	Teorii ale relațiilor internaționale	Obligatorie
7	Politici publice naționale și internaționale	

1.4.2.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Specializarea/Programul de Studii: Relații Internaționale și studii Europene

Nr. crt.	Disciplina
1.	Sociologia relațiilor internaționale
2.	Introducere în Științe Politice
3.	Ideologii politice în epoca contemporană
4.	Introducere în guvernanta Uniunii Europene
5	Instituții și organizații internaționale
6	Politică externă și diplomatie

7	Introducere în geopolitica
8	Introducere în politicile comune ale Uniunii Europene
9	Introducere în studiul paradigmatelor construcției Europene: Uniunea Europeană între discursul Europei statelor cetățenilor și birocratilor
10	Introducere în Studii Europene
11	Negociere și mediere în Relațiile Internaționale
12	Filosofia unificării europene /Antropologie europeană
13	Studii de arie specifice: (ex. Regionalism (ex. America Latina), Politici Regionale, Cooperare transfrontalieră, etc)
14	Securitate europeană și problematica minorităților naționale și etnice
15	Procesul decizional în Uniunea Europeană
16	Analiza conflictelor internaționale
17	Globalism și globalizare

Specializarea/Programul de Studii: Diplomatie în afaceri

Nr. crt.	Disciplina
1.	Introducerea în studiul comunicării și negocierii în afaceri
2.	Protocol și etică în diplomatie
3.	Diplomatie economică și afaceri internaționale
4.	Diplomatie publică și culturală
5.	Politici monetare în UE
6.	Mediul internațional de afaceri și investiții pe piețe emergente
7.	Management public
8.	Strategii de afaceri internaționale
9.	Politici fiscale
10.	Politica externă și diplomatie
11.	Etică în afaceri și relații internaționale
12.	Marketing internațional al afacerilor
13.	Politici de dezvoltare regională
14.	Globalizare și dezvoltare economică
15.	Lobby și grupuri de interese
16.	Management intercultural
17.	Comunicare instituțională în UE

1.4.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Informatică aplicată
2.	Minim o limba străină de circulație în UE
3.	Doctrină Economică
4.	Stat, Societate și Religie
5.	Sisteme economice contemporane
6.	Comunicare pentru cariere internaționale

7.	Sociologia relațiilor internaționale
8.	Bazele contabilității
9.	Introducere în geopolitică
10.	Organizații internaționale
11.	Europeanizarea României

1.4.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Colectivele departamentelor și Consiliile facultăților stabilesc exigențele generale pentru promovarea disciplinelor de studiu prin aprobarea fișelor disciplinelor, dar responsabilitatea stabilirii exigențelor specifice fiecărei discipline o au colectivele de cadre didactice ale disciplinelor, care trebuie să-și coreleze exigențele proprii privind procesul de predare-documentare-învățare-evaluare cu practicile internaționale de succes și cu competențele pe care trebuie să le formeze studenților.

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei.

Programele analitice/Fișele disciplinelor cuprind în mod explicit:

- elementele de identificare a disciplinei în planul de învățământ (an studiu, număr ore curs/ seminar / laborator / proiect / titular / număr credite alocate);
- obiectivele urmărite, tipuri și modalități de activitate didactică, conținuturi, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, număr de credite alocate.

1.4.4 Practica

În planurile de învățământ sunt prevăzute stagiile de practică de 2 – 3 săptămâni pe an, începând, de regulă, cu anul II de studii, precum și un stagiul pentru elaborarea lucrării de licență, în ultimul an de studii.

Stagiile de practică profesională reprezintă minim 10 % din total număr de ore discipline de specialitate.

Practica profesională/de specialitate se realizează sub coordonarea unui cadru didactic, pe baza unor convenții de practică și potrivit unor programe proprii care includ: obiective, tipuri de activități, documentele completate de studenți și modalitățile de evaluare.

Planurile de învățământ vor include practică Pentru elaborarea lucrării de licență (min. 5% din totalul orelor pe an).

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți/instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

1.4.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect

de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / masterat*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență / masterat și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.4.5.1 Evaluarea studenților

Facultatea/universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Prin diferite forme de examinare, cadrele didactice verifică măsura în care studentul a acumulat cunoștințe teoretice, deprinderi și abilități practice, conform obiectivelor disciplinei de studiu și cuantifică prin note nivelul de pregătire, ca rezultat al procesului didactic de predare-învățare, completat cu documentarea individuală.

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de

student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studentilor este permanenta, în timpul semestrelor, și în cadrul sesiunii de examene, în conformitate cu prevederile din programele analitice/fișele disciplinei.

Numarul examenelor trebuie sa fie mai mare de 50% din totalul probelor de evaluare.

1.4.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Ciclul de licență se încheie cu elaborarea unei lucrări de licență. Lucrările de diplomă respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrul VI.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu studentul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Conducătorii lucrărilor de licență au gradul didactic de profesor, conferențiar, lector sau asistent universitar cu doctorat.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (licență) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.4.5.3 Examenul de licență

Finalizarea ciclului I se încheie cu examenul de licență prevăzut cu credite. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, pe baza Metodologiei cadru, are elaborate propriile regulamente pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ

superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Examenul de licență poate consta din doua probe:

- c) proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - lucrare scrisă clasică/grilă;
- d) proba 2: prezentarea și susținerea în fața comisiei a lucrării de licență.

Prezentarea la proba a II-a, este condiționată de promovarea probei I, cu nota minimă 5. Pentru promovarea lucrării de licență (proba 2) este necesară obținerea calificativului de minimum nota 6,00.

La examenul de licență, între prima probă și a doua trebuie să existe un interval de cel puțin 48 ore. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul 3 de studii (a obținut cele 180 de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.4.6 Studenții

Numărul maxim de studenți care pot fi scolarizați e aprobat de ARACIS și depinde de condițiile fiecărui furnizor de educație (nr. cadre didactice, baza materială, gradul implicării în cercetarea științifică etc).

1.4.6.1 Admiterea

Admiterea candidaților se face prin concurs, în limita capacității de școlarizare aprobată de ARACIS și statuată prin hotărâre de guvern, în condițiile stabilite de Legea educației naționale și celelalte acte normative ce privesc această activitate.

Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admitterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de admitere. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Instituția are încheiat cu studenții înmatriculați un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.4.6.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot și școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și masterat, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Relații**

internaționale și studii europene, este maximum 25/1¹¹.

Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare în universitate plus 20% cadre didactice asociate, pe domeniu de studiu sau pe ramură de știință. Se vor considera programele de licență și masterat care se încadrează în domeniul de studiu sau ramura de știință.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, *maximum 150 studenți; (cu o variație de 20%)*¹²
- grupa de studenți, *maximum 30 studenți*.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxe de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

Tematica cercetării vizează prioritar domeniul (profilul) în care instituția desfășoară activități de învățământ.

Programul de studii (facultatea) a dezvoltat o pagină pe pagina web a instituției de învățământ superior.

Temele cuprinse în planul de cercetare al departamentului se înscriu în aria științifică a domeniului de licență, a programului de studii supus evaluării.

Personalul didactic propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul fundamental căruia aparțin disciplinele cuprinse în normele didactice pe care le acoperă.

1.4.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic/cercetător are anual cel puțin două publicații sau o realizare/publicație didactică ori științifică.

1.4.8 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică,

¹¹ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniu

¹² Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada cu acte corespunzătoare (înscrisuri care să facă dovada proprietății, contracte de închiriere, inventare, facturi etc.) că, pentru programul de studii supus evaluării, dispune de spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere.

Instituția dispune de laboratoare proprii care au o dotare potrivit standardelor.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune, pentru cel puțin încă 2 ani față de anul în care se începe școlarizarea, de software-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Programul bibliotecii asigură accesul studenților pentru minimum 40 ore/săptămână.

1.5 Domeniul de licență: ȘTIINȚE POLITICE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 30 *Științe Politice* sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Științe Politice

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
30	Științe Politice	10.Științe Politice	180
		20.Studii de Securitate	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și corespunzător prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor.

Un program de studii se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.5.1 Cadre didactice

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din ștatele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Criteriile privind încadrarea personalului didactic:

- Posturile didactice vor fi ocupate prin concurs în conformitate cu legislația în vigoare;
- Cadrele didactice vor ocupa maxim 3 norme didactice. Comisia va verifica direct cadrele didactice care acoperă mai mult de 3 norme și mai mult de 4 discipline diferite;
- Cadrele didactice care predau discipline fundamentale și de pregătire în domeniu și în specialitate trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat (Științe politice, Relații Internaționale și Studii Europene) sau în domenii înrudite (filosofie, istorie);
- Cadrele didactice care predau discipline complementare trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat;
- Instituția de învățământ superior asigură acoperirea, pe cel puțin un ciclu de licență, a activităților prevăzute la disciplinele din planul de învățământ al programului evaluat, cu cadre didactice titulare care îndeplinesc cerințele menționate mai sus.

În vederea **autorizației de funcționare provizorie**, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă pentru fiecare program din ciclul de licență cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

Titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.

Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.

Cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.

Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de masterat):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
  - i. State de funcții la programele IF (programe licență și masterat) întocmite de departamentele de specialitate;
  - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și masterat) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

1.5.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Științe Politice** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22-28 ore

4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore ¹³
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-7
8. Durata practicii de specialitate	90 ore
9. Durata Pentru elaborarea lucrării de licență	min. 2 săpt.
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	min. 3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice	Min 2 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	Min 3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150 (cu o variație de +20%)
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	20/1

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

După **categoria formativă** disciplinele se clasifică în:

- discipline fundamentale,
- discipline în domeniu,
- discipline de specialitate,
- discipline complementare.

Grupate la rândul lor după **opționalitate** disciplinele se clasifică în:

- discipline obligatorii,

¹³ Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență cuprinde și volumul de practică desfășurată în afara celor 14 săptămâni (dacă este cazul) Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică în afara celor 14 săptămâni

- b. discipline opționale,
- c. discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Ponderea celor patru categorii formative de discipline din planurile de învățământ trebuie să respecte datele din tabelul următor:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-30 %
Discipline în domeniu	DD	55-65 %
Discipline de specialitate	DS	
Discipline complementare	DC	5-15%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	70-80%
Discipline opționale	DA	20- 30 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

- Întreaga activitate se bazează pe planul de învățământ.
- La toate programele de studii figurează o disciplină de informatică aplicată.
- La toate programele de studii figurează cel puțin o limbă străină oficială în UE predată în cel puțin 4 semestre.
- Se recomandă ca în sistem opțional să se studieze și o a doua limbă străină tot 4 semestre.
- La toate programele de studii figurează o disciplină de inițiere în metodologia cercetării științifice.
- Disciplinele de studiu din planul de învățământ sunt prevăzute într-o succesiune logică și trebuie să contribuie la dezvoltarea unor competențe specifice calificării, să asigure compatibilitatea cu Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior și Clasificarea Ocupațiilor din România (COR).

Nomenclatorul de referință al acestor discipline, particularizat pentru prezentul domeniu de licență, este indicat în tabelele de mai jos. Planurile de învățământ se vor constitui din discipline alese din aceste tabele, într-un număr care să asigure ponderea pe categorii formative. Denumirile disciplinelor din planul de învățământ pot fi identice sau similare cu cele din **aceste tabele**.

Fiecare student are obligația de a alege un număr bine precizat, din totalul celor existente în planul de învățământ, astfel încât, în fiecare semestru, disciplinele obligatorii impuse și cele opționale alese să totalizeze 30 de credite. Aceste precizări vor fi stipulate în Ghidul studentului și respectiv în Contractul de studii. Disciplinele din pachetele opționale trebuie să facă parte din aceeași categorie formativă.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților atât în domeniile fundamentale ale cunoașterii cât și în domeniile de specialitate conexe. Volumul de ore, precum și numărul de credite corespunzătoare sunt în afara (suplimentare) celor de la disciplinele obligatorii (obligatorii și opționale). Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credit

se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studiu, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Rămâne la latitudinea universităților să își aleagă din tabelele de mai jos disciplinele care corespund competențelor vizate de programul de studii, cu respectarea ponderilor pe categorie de disciplină.

1.5.3 Discipline Programul de studii: Științe Politice

1.5.3.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere în Științe politice	Obligatorie
2.	Economie politică	Obligatorie
3	Studii de guvernare și guvernare	Obligatorie
4	Drept constituțional și administrativ	Obligatorie
5	Filosofie politică	
6	Politici publice	Obligatorie
7	Metodologia cercetării în științele sociale	Obligatorie
8	Gândire critică	Obligatorie

1.5.3.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei Pachete 2-3 discipline
1.	Metodologii în studiul Științelor Sociale	Opțională
2	Guvernarea internațională și regională	Opțională
3	Construcție europeană	Opțională
4	Drept internațional și comunitar	Opțională
5	Economie internațională	Opțională
6	Teorii ale relațiilor internaționale	Obligatorie

Nr. Crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
<u>Opționale recomandate (în funcție de context și specific)</u>		Opționale Pachete 2-3 discipline
1	Stat de drept și constituționalism	
2	Sistemul european al drepturilor omului	
3	Gen și politică / Teorii politice feministe	
4	Antropologie politică	

5	Globalism și globalizare	
6	Politici regionale	
7	Politici comparate aplicate	
8	Analiza violenței politice	
9	Societate civilă și democratizare	

1.5.3.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiza politicilor publice
2.	Analiză electorală
3.	Comunicare politică
4.	Democrație și democratizare (teorii ale democrației)
5.	Instituții politice
6.	Instituții și politici europene
7.	Introducere în politicile comune ale Uniunii Europene
8.	Istoria ideilor politice
9	Partide politice / Partide și sisteme electorale
10	Politică românească
11	Politici comparate (teorii și metode)
12	Psihologie politică
13	Sociologie politică
14	Studii de Securitate
15	Teoria alegerii raționale

1.5.3.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Informatică aplicată
2.	Minim o limba străină de circulație în UE
3.	Economie Mondială
4.	Stat, Societate și Religie

1.5.4 Discipline Programul de studii: Studii de Securitate

1.5.4.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ este în funcție de succesiunea logică a disciplinelor în pregătirea studenților în Studii de Securitate.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Probleme fundamentale ale lumii contemporane	Obligatorie
2.	Introducere în studii internaționale și studii de securitate	Obligatorie
3	Politica externă și de securitate a României	Opțională
4	Studii de intelligence	Obligatorie
5	Introducere în Științe politice	Obligatorie
6	Metodologia cercetării în științele sociale	Obligatorie
7	Gândire critică	Obligatorie

1.5.4.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative .

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
2	Drept constituțional și administrativ	Obligatorie
3	Filosofie politică	Obligatorie
4	Metode de cercetare în științele sociale	Obligatorie
5	Guvernanța și teoriile securității	Obligatorie
6	Teoriile relațiilor internaționale și studiilor de securitate	Obligatorie
7	Politici publice comparate	Obligatorie

Nr. Crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
<u>Opționale recomandate (în funcție de context și specific)</u>		Opționale Pachete 2-3 discipline
1	Stat de drept și constituționalism	
2	Sistemul european al drepturilor omului	
3	Gen și politică / Teorii politice feministe	
4	Antropologie politică	
5	Leadership și negociere	
6	Globalism și globalizare	
7	Politici regionale	
8	Politici comparate aplicate	
9	Analiza violenței politice	
10	Geopolitică și integrare	
11	NATO și managementul securității internaționale	
12	Identitate națională și europeană	
13	Sociologia relațiilor internaționale	
14	Comunicare interculturală și integrare	
15	Regiune și regionalizare	
16	Securitate și societate	
17	Sociologia globalizării	
18	Geoconomie și afaceri internaționale	
19	Religie și securitate internațională	
20	Războiul Rece. Cultură și politici strategice	
21	Spionaj și contraspionaj în lumea contemporană	

22	Comunicare și globalizare	
23	Politici de securitate după Războiul Rece	
24	Geopolitica și istoria Orientului Mijlociu contemporan	
25	Sisteme de securitate în Evul Mediu	
26	Sociologie politică	
27	Dezvoltarea culturii de securitate în comunitățile urbane și rurale	
28	Sisteme de securitate în antichitate	
29	Introducere în știința comunicării și a relațiilor publice	
30	Instituții și proces decizional în Uniunea Europeană	
31	Ordine și siguranță publică	
32	Securitate și insecuritate în epoca modernă. Națiunea modernă. Mități, simboluri, ideologii	
33	Politici și strategii anti-corupție	
34	Relațiile internaționale în secolele XX-XXI	
35	Intelligence economic	
36	Intelligence ecologic	
37	Intelligence medical	

1.5.4.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Alianțe și organizații internaționale de securitate
2	Analiza conflictelor internaționale
3	Analiza conflictelor internaționale
4	Analiza riscurilor neconvenționale în societatea contemporană
5	Artă și strategie militară
6	Geopolitică, geostrategie și geoeconomie
7	Informații clasificate
8	Instituții și organizații de securitate, ordine și siguranță publică
9	Intelligence-ul din surse deschise
10	Introducere în analiză de intelligence
11	Introducere în economie și securitate financiar bancară
12	Introducere în studii de securitate și strategice
13	Metode și tehnici operative
14	Politica Externă și de Securitate Comună a Uniunii Europene
15	Securitate cibernetică
16	Securitate europeană și problematica minorităților naționale și etnice
17	Securitatea documentelor
18	Stat-națiune, globalizare și securitate

1.5.4.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Informatică aplicată
2.	Minim o limba străină de circulație în UE
3.	Economie Mondială
4.	Stat, Societate și Religie

1.5.5 Conținutul fișelor disciplinelor

Colectivele departamentelor și Consiliile facultăților stabilesc exigențele generale pentru promovarea disciplinelor de studiu prin aprobarea fișelor disciplinelor, dar responsabilitatea stabilirii exigențelor specifice fiecărei discipline o au colectivele de cadre didactice ale disciplinelor, care trebuie să-și coreleze exigențele proprii privind procesul de predare-documentare-învățare-evaluare cu practicile internaționale de succes și cu competențele pe care trebuie să le formeze studenților.

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei.

Programele analitice/Fișele disciplinelor cuprind în mod explicit:

- elementele de identificare a disciplinei în planul de învățământ (an studiu, număr ore curs/seminar / laborator / proiect / titular / număr credite alocate);
- obiectivele urmărite, tipuri și modalități de activitate didactică, conținuturi, sistemul de evaluare a studenților.

1.5.6 Practica

În planurile de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an, începând, de regulă, cu anul II de studii, precum și un stagiu pentru elaborarea lucrării de licență, în ultimul an de studii.

Stagiile de practică profesională reprezintă minim 10 % din total număr de ore discipline de specialitate.

Practica profesională se realizează sub coordonarea unui cadru didactic, pe baza unor convenții de practică și potrivit unor programe proprii care includ: obiective, tipuri de activități, documentele completate de studenți și modalitățile de evaluare.

Planurile de învățământ vor include practică Pentru elaborarea lucrării de licență (min. 5% din totalul orelor pe an).

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți/instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

1.5.7 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / masterat*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență / masterat și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.5.7.1 Evaluarea studenților

Facultatea / universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Prin diferite forme de examinare, cadrele didactice verifică măsura în care studentul a acumulat cunoștințe teoretice, deprinderi și abilități practice, conform obiectivelor disciplinei de studiu și cuantifică prin note nivelul de pregătire, ca rezultat al procesului didactic de predare-învățare, completat cu documentarea individuală.

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei

probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studenților este permanentă, în timpul semestrelor, și în cadrul sesiunii de examene, în conformitate cu prevederile din programele analitice/ fișe ale disciplinei.

Numărul examenelor trebuie să fie mai mare de 50% din totalul probelor de evaluare.

1.5.7.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Ciclul de licență se încheie cu elaborarea unei lucrări de licență. Lucrările de diplomă respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrul VI.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu studentul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Conducătorii lucrărilor de licență au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (licență) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.5.7.3 Examenul de licență

Finalizarea ciclului I se încheie cu examenul de licență prevăzut cu credite.

Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, pe baza Metodologiei cadru, are elaborate propriile regulamente pentru organizarea

examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Examenul de licență poate consta din două probe:

- a) proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - lucrare scrisă clasică/grilă;
- b) proba 2: prezentarea și susținerea în fața comisiei a lucrării de licență.

Prezentarea la proba a II-a, este condiționată de promovarea probei I, cu nota minimă 5. Pentru promovarea lucrării de licență (proba 2) este necesară obținerea calificativului de minimum nota 6,00.

La examenul de licență, între prima probă și a doua trebuie să existe un interval de cel puțin 48 ore. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul 3 de studii (a obținut cele 180 de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.5.8 Studenții

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați e aprobat de ARACIS și depinde de condițiile fiecărui furnizor de educație (numărul de cadre didactice, baza materială, gradul implicării în cercetarea științifică etc).

1.5.8.1 Admiterea

Admiterea candidaților se face prin concurs, în limita capacității de școlarizare aprobată de ARACIS și statuată prin hotărâre de guvern, în condițiile stabilite de Legea educației naționale și celelalte acte normative ce privesc această activitate.

Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și aditerii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de admitere. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Instituția are încheiat cu studenții înmatriculați un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.5.8.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot și școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și masterat, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul Științe politice, este maximum 25/1¹⁴.

Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare în universitate plus 20% cadre didactice asociate, pe domeniu de studiu sau pe ramură de știință. Se vor considera programele de licență și masterat care se încadrează în domeniul de studiu sau ramura de știință.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți; (cu o variație de 20%)**¹⁵
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți.**

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.5.9 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

Tematica cercetării vizează prioritar domeniul (profilul) în care instituția desfășoară activități de învățământ.

Programul de studii (facultatea) a dezvoltat o pagină pe pagina web a instituției de învățământ superior.

Temele cuprinse în planul de cercetare al departamentului se înscriu în aria științifică a domeniului de licență, a programului de studii supus evaluării.

¹⁴ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Științe politice

¹⁵ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

Personalul didactic propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul fundamental căruia aparțin disciplinele cuprinse în normele didactice pe care le acoperă.

Fiecare cadru didactic/cercetător are anual cel puțin două publicații sau o realizare didactică ori științifică.

1.5.10 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada cu acte corespunzătoare (înscrisuri care să facă dovada proprietății, contracte de închiriere, inventare, facturi etc.) că, pentru programul de studii supus evaluării, dispune de spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere.

Instituția dispune de laboratoare proprii care au o dotare potrivit standardelor.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune, pentru cel puțin încă 2 ani față de anul în care se începe școlarizarea, de software-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Programul bibliotecii asigură accesul studenților pentru minimum 40 ore/săptămână.

1.6 Domeniul de licență: ȘTIINȚE MILITARE, INFORMAȚII ȘI ORDINE PUBLICĂ

Conform Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare, în domeniul de studii universitare de licență Științe Militare, Informații și Ordine Publică sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în tabelul nr. 2

Tabelul nr.2 - Programele de studii / specializările Domeniului de licență: Științe militare, informații și ordine publică

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Științe militare, informații și ordine publică	Comunicare și relații publice – informații	180
		Psihologie – informații	180
		Securitate și apărare	180
		Comunicare publică și interculturală în domeniul securității și apărării	180
		Sisteme informaționale	180
		Studii de securitate și informații	180
		Ordine și siguranță publică	180
		Conducere interarme – forțe terestre	180
		Conducere interarme – forțe navale	180
		Conducere interarme – forțe aeriene	180
		Logistică	180
		Managementul organizației	180
		Management economico-financiar	180
		Conducere militară	180
		Managementul traficului aerian	180
		Management în aviație	180
		Managementul sistemelor de rachete și și artilerie antiaeriene	180
		Managementul sistemelor de comunicații militare	180
		Managementul sistemelor de supraveghere aeriană	180
		Leadership militar	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și corespunzător prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor.

Un program de studii se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.6.1 Cadre didactice

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din

ștatele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Criteriile privind încadrarea personalului didactic:

1. Personalul care desfășoară activități didactice în cadrul programelor de studii universitare de licență organizate de instituțiile de învățământ superior militar se constituie din:
  - a) personalul didactic care îndeplinește condițiile de studii și standardele de ocupare a unei funcții didactice în învățământul superior, potrivit prevederilor legislației în vigoare;
  - b) corpul instructorilor militari/de ordine publică, constituit potrivit legislației în vigoare.
2. Corpul instructorilor militari/de ordine publică reprezintă categoria de personal militar constituită din cadre militare/polițiști în activitate care desfășoară activități didactice aferente disciplinelor cu specific militar în planurile de învățământ ale programelor de formare profesională inițială și continuă organizate și desfășurate în instituțiile de învățământ superior militar, de informații, ordine publică și securitate națională.
3. Personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază este luat în considerare la acreditare/reevaluare pentru o singură normă didactică, constituită conform legii.
4. Titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor; celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate.
5. Personalul didactic îndeplinește cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice.
6. Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea în structura sau programul respectiv.
7. Personalul didactic titularizat în învățământul superior nu poate acoperi, într-un an universitar, mai mult de trei norme didactice, indiferent de instituția de învățământ în care își desfășoară activitatea.
8. Personalul didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat la limita de vârstă sau din alte motive, acoperă o singură normă didactică în instituția respectivă de învățământ.
9. Titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.
10. Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.
11. Personalul didactic trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.
12. Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

În vederea *autorizației de funcționare provizorie*, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă pentru

fiecare program din ciclul de licență cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de masterat):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
  - i. State de funcții la programele IF (programe licență și masterat) întocmite de departamentele de specialitate;
  - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și masterat) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

1.6.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență *Științe militare, informații și ordine publică* are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani =6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	Min. 14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22-28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore ¹⁶
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-11
8. Durata practicii de specialitate	min. 90 ore
9. Durata Pentru elaborarea lucrării de licență	min. 2 săpt.
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	min. 3 ECTS

¹⁶ Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență cuprinde și volumul de practica desfășurată în afara celor 14 săptămâni (dacă este cazul). Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică în afara celor 14 săptămâni

11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice	Min 2 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	Min 3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	15/1

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

După **categoria formativă** disciplinele se clasifică în:

- discipline fundamentale,
- discipline în domeniu,
- discipline de specialitate,
- discipline complementare.

Grupate la rândul lor după **opționalitate** disciplinele se clasifică în:

- discipline obligatorii,
- discipline opționale,
- discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Ponderea celor patru categorii formative de discipline din planurile de învățământ trebuie să respecte datele din tabelul următor:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %	
		pentru formarea ofițerilor și funcționarilor publici cu statut special	pentru formarea altor specialiști necesari apărării, ordinii publice și securității naționale

Discipline fundamentale	DF	Min 8 %	25-30%
Discipline în domeniu	DD	Max.18 %	
Discipline de specialitate	DS	Min 60%	Min 60%
Discipline complementare	DC	Max 10%	10-15%
Total		100%	100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	70-80%
Discipline opționale	DA	20- 30 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Procentajele se determină în raport cu numărul total de ore de activitate didactică din planul de învățământ (inclusiv stagiul de practică).

La toate programele de studii figurează cel puțin o limbă străină oficială în UE predată în cel puțin 4 semestre. Se recomandă ca în sistem opțional să se studieze și o a doua limbă străină tot 4 semestre.

Disciplinele de studiu din planul de învățământ sunt prevăzute într-o succesiune logică și trebuie să contribuie la dezvoltarea unor competențe specifice calificării, să asigure compatibilitatea cu Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior și Clasificarea Ocupațiilor din România (COR).

Programele de studii din domeniul de studii universitare de licență *Științe Militare, Informații și Ordine Publică* sunt programe interdisciplinare. Prin urmare, deși programele de studii sunt cuprinse în domeniul *Științe Militare, Informații și Ordine Publică*, aceste programe au propriile discipline fundamentale și de domeniu.

Pregătirea militară se desfășoară atât în cadrul programului universitar cât și în module constituite în afara acestuia, însumează un număr de ore corespunzător duratei de cel puțin un semestru și se derulează pe baza disciplinelor prevăzute în tabelul nr. 6 (*Nomenclatorul de referință al disciplinelor de pregătire militară*).

Nomenclatorul de referință al acestor discipline, particularizat pentru prezentul domeniu de licență, este indicat în tabelele de mai jos. Planurile de învățământ se vor constitui din discipline alese din aceste tabele, într-un număr care să asigure ponderea pe categorii formative. Denumirile disciplinelor din planul de învățământ pot fi identice sau similare cu cele din **aceste tabele**.

Fiecare student are obligația de a alege un număr bine precizat, din totalul celor existente în planul de învățământ, astfel încât, în fiecare semestru, disciplinele obligatorii impuse și cele opționale alese să totalizeze 30 de credite. Aceste precizări vor fi stipulate în Ghidul studentului și respectiv în Contractul de studii. Disciplinele din pachetele opționale trebuie să facă parte din aceeași categorie formativă.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților atât în domenii fundamentale ale cunoașterii cât și în domenii de specialitate conexe. Volumul de ore, precum și numărul de credite corespunzătoare sunt în afara (suplimentare) celor de la disciplinele obligatorii (impuse și opționale). Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studiu, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Rămâne la latitudinea universităților să își aleagă din tabelele de mai jos disciplinele care corespund competențelor vizate de programul de studii, cu respectarea ponderilor pe categorie de disciplină.

Tabelul nr.6 Nomenclatorul de referință al disciplinelor de pregătire militară

<i>Nr.crt.</i>	<i>Discipline</i>
1.	Aeronave școală și antrenament
2.	Armament de bord și mijloace de salvare
3.	Autovehicule. Legislație rutieră
4.	Arme (Ge., CBRN, Com. Infm, Topo etc.)
5.	Artă Militară
6.	Balistică și teoria tragerii
7.	Bazele sistemelor de armament
8.	Bazele tactice ale armei
9.	Bazele tehnice ale armei
10.	Cercetare, supraviețuire, informații
11.	Comunicare publică în domeniul securității și apărării
12.	Comunicare și relații publice
13.	Comunicare și relații publice și tehnici de negociere
14.	Conducere auto
15.	Conducerea autovehiculelor militare
16.	Conducerea operațiilor militare
17.	Cunoașterea tehnicii militare
18.	Doctrină militară
19.	Drept internațional umanitar
20.	Drept dreptul mării
21.	Educație fizică militară
22.	Educație militară
23.	Etică și morală
24.	Explozivi și muniții
25.	Geografie maritimă militară
26.	Geografie militară / Geopolitică
27.	Informații militare
28.	Instalații de radiolocație
29.	Instrucția tragerii cu armamentul de infanterie
30.	Instrucția acțiunii asociate
31.	Instrucția antiteroristă
32.	Instrucția de bază
33.	Instrucția montană/schi
34.	Instrucția pe linia armelor
35.	Instrucția tactică a echipei
36.	Instrucția tactică generală
37.	Instrucția tragerii cu armamentul de infanterie
38.	Instrucție de front
39.	Instrucție sanitară

<i>Nr.crt.</i>	<i>Discipline</i>
40.	Istoria Armatei Române și istoria armei
41.	Istoria artei militare
42.	Istoria armatei și marinei române
43.	Istoria logisticii militare
44.	Legi, regulamente militare generale
45.	Legislație militară
46.	Limba engleza – terminologie militară
47.	Limba engleză (terminologie de specialitate)
48.	Limbi moderne - Engleză
49.	Logistică militară
50.	Managementul acțiunii militare
51.	Metodica educației fizice militare
52.	Metodica instrucției
53.	Metodica instrucției de front
54.	Metodica instrucției tactice
55.	Metodica instrucției tragerii cu armamentul de infanterie
56.	Metodica instruirii militare
57.	Mobilizare și apărare CBRN/ Elemente de generare și regenerare a structurilor militare
58.	Noțiuni de leadership
59.	Organizare și structuri NATO și UE
60.	Pedagogie
61.	Politologie și doctrine militare / Relații internaționale politice și militare contemporane
62.	Pregătire inițială în armă
63.	Pregătire militară pentru luptă
64.	Pregătire psihică pentru luptă
65.	Psihologie. Psihologie militară
66.	Război electronic / Sisteme de armament / Război centrat pe rețea
67.	Reglementări aeronautice și siguranța zborului
68.	Relații internaționale politice și militare
69.	Securitate militară
70.	Sisteme de armament
71.	Sisteme de armament naval
72.	Sisteme de navigație și dirijare
73.	Sisteme de rachete și artilerie antiaeriană
74.	Sisteme de război electronic
75.	Sociologie. Sociologie militară
76.	Tactica
77.	Tactica generală a armelor
78.	Tactica armei
79.	Tactica unităților și a marilor unități
80.	Teoria comunicării și tehnici de comunicare
81.	Teoria tragerilor cu sisteme de artilerie antiaeriană
82.	Topografie militară

1.6.3 Discipline: Programul de Studiu – Securitate și Apărare

1.6.3.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea disciplinelor fundamentale în planul de învățământ sunt orientative

Nr.crt.	Disciplina
1.	Fundamente ale științei militare și studii strategice I
2.	Fundamente ale științei militare și studii strategice II
3.	Relații internaționale I
4.	Relații internaționale II
5.	Diplomația apărării I
6.	Diplomația apărării II
7.	Artă militară I
8.	Artă militară II
9.	Managementul crizelor I
10.	Managementul crizelor II
11.	Probleme fundamentale ale lumii contemporane
12.	Gândire critică

1.6.3.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională) de domeniu în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Științe politice
2.	Politici și strategii NATO
3.	Geopolitică și geostrategie I
4.	Geopolitică și geostrategie II
5.	Politici și strategii comunitare
6.	Politici și instituții de securitate I
7.	Politici și instituții de securitate II
8.	Doctrine politico-militare I
9.	Doctrine politico-militare II
10.	Operații de contrainsurgență
11.	Istorie militară

1.6.3.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Administrație publică în domeniul securității și apărării

2.	Apărare împotriva terorismului
3.	Centre și raporturi de putere în relațiile internaționale
4.	Drept internațional public
5.	Drept internațional umanitar
6.	Informatică și securitate informatică
7.	Informații militare
8.	Infrastructură teritorială
9.	Irenologie
10.	Istoria relațiilor internaționale și a diplomației
11.	Leadership
12.	Management al proiectelor și programelor
13.	Management organizațional
14.	Medierea conflictelor
15.	Operații întrunite
16.	Operații multinaționale
17.	Planificarea apărării
18.	Polemologie
19.	Politica externă și de securitate comună a UE
20.	Politici strategii și doctrine nucleare
21.	Prevenirea conflictelor
22.	Rolul UE în asigurarea securității globale
23.	Securitate națională și euroatlantică I
24.	Securitate națională și euroatlantică II
25.	Sisteme de comunicații și informatice
26.	Sisteme informaționale
27.	Sisteme politice în lumea contemporană
28.	Sociologia globalizării
29.	Strategie militară
30.	Studii de apărare
31.	Teoria deciziei
32.	Teoria generală a dreptului

1.6.3.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Metodica cercetării științifice
2.	Limbi moderne – Engleză
3.	Limbi moderne – Franceză
4.	Limbi moderne – Rusă
5.	Comunicare publică
6.	Comunicare interculturală
7.	Teoria comunicării și tehnici de comunicare

1.6.3.1 Alte activități de învățământ

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Educație fizică militară
2.	Cercetare documentare
3.	Sesiune de comunicări științifice
4.	Elaborare lucrare de licență
5.	Stagiu de practică

1.6.4 Discipline: Programul de Studiu – Comunicare publică și interculturală în domeniul securității și apărării

1.6.4.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Securitate națională și euroatlantică
2.	Doctrină politico-militare
3.	Sociologie
4.	Fundamente ale științei militare și studii strategice
5.	Polemologie
6.	Managementul informațiilor
7.	Managementul crizelor
8.	Politici și strategii comunitare
9.	Managementul proiectelor și programelor

1.6.4.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Filosofie
2.	Politici lingvistice și multiculturalism
3.	Semiotică
4.	Metodologia cercetării științifice
5.	Etică și deontologie profesională
6.	Comunicare socială și cultură de masă
7.	Metode de analiză și interpretare a datelor în comunicarea publică
8.	Cultură și civilizație

1.6.4.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Comunicare interculturală
2.	Comunicare și cultură organizațională
3	Comunicare și influențare socială
4	Introducere în comunicarea mediatică
5	Introducere în comunicarea publică
6	Introducere în relațiile publice
7	Introducere în științele și teoriile comunicării
8	Limbi moderne – Engleză
9	Limbi moderne – Franceză/Germană
10	Limbi moderne – Rusă/Arabă/Greacă
11	Realizarea produselor de comunicare publică
12	Relații publice instituționale
13	Tehnici de comunicare mediatică
14	Tehnici de realizare a imaginii publice
15	Tehnici de relații publice
16	Tehnici de secretariat, corespondență și protocol
17	Tehnici discursive, argumentative, negociative

1.6.4.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Politici și strategii NATO
2.	Geopolitică și geostrategie
3.	Relații internaționale
4.	Medierea conflictelor
5.	Drept

1.6.4.5 Alte activități de învățământ

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Educație fizică militară
2.	Cercetare documentare
3.	Sesiune de comunicări științifice

4.	Elaborare lucrare de licență
5.	Stagiu de practică

1.6.5 Discipline: Programul de Studiu – Sisteme informaționale

1.6.5.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Fundamente teoretice ale sistemelor informaționale
2.	Teoria comunicării și tehnici de comunicare
3.	Metodica cercetării științifice
4.	Managementul resurselor informaționale
5.	Managementul sistemelor informaționale
6.	Securitate cibernetică

1.6.5.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Cultura de securitate în informații și sisteme informaționale
2.	Teoria războiului informațional
3.	Sisteme de comunicații și informatice
4.	Securitatea rețelelor de date și a telecomunicațiilor

1.6.5.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiza și proiectarea sistemelor informaționale
2.	Apărare cibernetică
3.	Baze de date
4.	Cercetări operaționale
5.	Data-mining
6.	Informatică aplicată
7.	Informatică și securitate informatică
8.	Instruire asistată de calculator
9.	Managementul informațiilor
10.	Modelarea și simularea sistemelor și proceselor
11.	Protecția informațiilor clasificate

Nr.crt.	Disciplina
12.	Război electronic
13.	Rețele de calculatoare
14.	Securitatea bazelor de date
15.	Sisteme informatice pentru asistarea deciziei
16.	Tehnologia informației
17.	Teoria deciziei
18.	Sociologia securității
19.	Matematică aplicată în tehnologia informației
20.	Teoria generală a informațiilor
21.	Management organizațional
22.	Bazele informaticii
23.	Istoria telecomunicațiilor militare
24.	Sisteme informaționale
25.	Arhitecturi informaționale organizaționale
26.	Tehnici de comunicare mediatică
27.	Dreptul informațiilor
28.	Teoria grafurilor
29.	Managementul riscului
30.	Dreptul internațional aplicabil conflictelor cibernetice
31.	Securitatea sistemelor de operare
32.	Apărarea împotriva terorismului
33.	Protecția infrastructurilor informaționale critice
34.	Managementul proiectelor și programelor
35.	Securitatea informațiilor
36.	Teoria jocurilor
37.	Auditarea sistemelor informaționale
38.	Sociocibernetică
39.	Informații pentru apărare
40.	Securitate militară

1.6.5.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Educație fizică militară
2.	Operații întrunite
3.	Managementul achizițiilor
4.	Politici și instituții de securitate
5.	Managementul crizelor
6.	Arhitecturi informaționale organizaționale
7.	Limbi moderne - engleză
8.	Limbi moderne - franceză

9.	Limbi moderne - germană
10.	Relații internaționale
11.	Securitate națională și euroatlantică
12.	Comunicare interpersonală
13.	Managementul cunoștințelor
14.	Drept internațional umanitar
15.	Sociologie
16.	Managementul resurselor umane
17.	Operații multinaționale
18.	Etică și deontologie profesională
19.	Management logistic
20.	Management economico-financiar
21.	Bazele contabilității
22.	Diplomația apărării
23.	Fundamente ale științei militare. Studii strategice
24.	Teoria relațiilor internaționale
25.	Introducere în științele politice
26.	Irenologie
27.	Artă militară
28.	Sisteme politice în lumea contemporană
29.	Comunicare interculturală
30.	Geopolitică și geostrategie
31.	Politici și strategii comunitare
32.	Doctrină politico-militare
33.	Medierea conflictelor

1.6.5.5 Alte activități de învățământ

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Educație fizică militară
2.	Cercetare documentare
3.	Sesiune de comunicări științifice
4.	Elaborare lucrare de licență
5.	Stagiu de practică

1.6.6 Discipline: Programul de Studiu – Studii de Securitate Și Informații

1.6.6.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale în planul de învățământ este orientativă.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Logică și teoria argumentării (gândire critică)	Obligatorie
2.	Introducere în problematica securității	Obligatorie
3.	Istoria serviciilor de informații	Obligatorie

4.	Introducere în intelligence	Obligatorie
5.	Management general	Obligatorie
6.	Cadrul juridic al activității de informații	Obligatorie

1.6.6.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ este orientativă.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Managementul securității informațiilor	Obligatorie
2.	Operațiuni de influență strategică	Obligatorie
3.	Tehnici de optimizare a comportamentului uman	Obligatorie
4.	Geopolitică și globalizare	Obligatorie
5.	Filosofia culturii și teoria valorilor	Opțională
6.	Cogniție socială	Opțională

1.6.6.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Amenințări asimetrice la adresa securității
2.	Antropologie
3.	Bazele analizei de intelligence
4.	Disciplină de specialitate 1*
5.	Disciplină de specialitate 2*
6.	Disciplină de specialitate 3*
7.	Disciplină de specialitate 4*
8.	Disciplină de specialitate 5*
9.	Disciplină de specialitate 6*
10.	Disciplină de specialitate 7*
11.	Disciplină de specialitate 8*
12.	Disciplină de specialitate 9*
13.	Economie generală
14.	Etică în analiza de intelligence
15.	Fundamente de drept cu aplicabilitate în domeniul securității naționale
16.	Instituții de securitate
17.	Intelligence modern
18.	Intelligence și securitate economică
19.	Managementul riscurilor de securitate
20.	Metode de analiză de informații
21.	Modelare și simulare în analiză de intelligence
22.	Politici comparate
23.	Probabilități și statistică matematică
24.	Protecția infrastructurilor critice
25.	Relații internaționale

26.	Securitate și guvernare
27.	Semantică și semiotică pentru intelligence
28.	Tehnici de redactare și exprimare în scris
29.	Tehnici de valorificare a informațiilor (informarea)

Notă: * Denumirea fiecărei discipline, specifică pentru pregătirea de informații, este inclusă în planul de învățământ.

1.6.6.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Limba străină I (Limba engleză)
2.	Limba străină II (Limba franceză/limba rusă)
3.	Educație fizică și sport
4.	Informatică aplicată în activitatea de informații
5.	Consiliere psiho-educatională

1.6.7 Discipline: Programul de Studiu – Ordine și Siguranță Publică

1.6.7.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Teoria generală a dreptului	Obligatorie
2.	Drept constituțional și instituții publice	Obligatorie
3.	Drept civil	Obligatorie
4.	Drept internațional public	Obligatorie
5.	Criminologie	Obligatorie
6.	Dreptul muncii	Obligatorie
7.	Logică juridică	Opțională
8.	Drept financiar	Opțională

1.6.7.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Drept administrativ	Obligatorie
2.	Drept penal	Obligatorie
3.	Drept comercial	Obligatorie
4.	Drept procesual penal	Obligatorie
5.	Drept procesual civil	Obligatorie
6.	Protecția juridică a drepturilor omului	Opțională

7	Drept umanitar	Opțională
8	Dreptul mediului	Opțională
9	Dreptul Uniunii Europene	Opțională
10	Dreptul concurenței comerciale	Opțională
11	Dreptul transporturilor	Opțională
12	Dreptul comerțului internațional	Opțională
13	Dreptul internațional privat	Opțională

1.6.7.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Cercetarea și documentarea misiunilor
2.	Drept roman
3	Drept vamal
4	Dreptul proprietății intelectuale
5	etică și deontologie profesională
6	Instrucția tragerii
7	Legislație Schengen
8	Management organizațional
9	Medicină legală
10	Metodică
11	Metodologie criminalistică
12	Operații multinaționale
13	Psihologie aplicată
14	Tactica jandarmeriei
15	Tactică criminalistică
16	Tactici, tehnici și procedee de intervenție
17	Tehnică criminalistică

1.6.7.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Pregătire militară generală
2.	Informatică
3	Comunicare interpersonală și instituțională
4	Pregătire de stat major
5	Educație fizică
6	Limbă străină aplicată în domeniu
7	Istoria statului și dreptului românesc

1.6.8 Discipline: Programul de Studiu – Conducere Interarme - Forțe Terestre

1.6.8.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Artă militară
2.	Conducere militară
3.	Drept administrativ
4.	Economie politică
5.	Fundamente ale științei militare. Studii strategice
6.	Managementul riscului
7.	Pedagogie
8.	Politici și strategii comunitare
9.	Politici și strategii NATO
10.	Relații internaționale
11.	Științe politice

1.6.8.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Cercetări operaționale
2.	Conducere logistică
3.	Conflicte militare. Lecții învățate
4.	Drept
5.	etică și leadership
6.	Management
7.	Management al resurselor de apărare
8.	Management organizațional
9.	Mobilizarea resurselor pentru apărare
10.	Război electronic
11.	Teoria deciziei

1.6.8.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
----------	------------

1.	Artă militară Forțe Terestre
2.	Cunoașterea armatelor moderne
3.	Exerciții și studii de stat major
4.	Informații militare
5.	Limbi moderne - engleză
6.	Logistica operațiilor multinaționale
7.	Metodica proiectării și simulării acțiunilor
8.	Metodica proiectării și simulării acțiunilor Forțelor Terestre
9.	Modelarea și simularea acțiunilor militare
10.	Operații în dispozitivul inamicului
11.	Operații multinaționale
12.	Scenarii strategice, operative și tactice
13.	Sisteme informaționale
14.	Stagiu de practică
15.	Tactica armelor Forțe Terestre
16.	Teoria comunicării și tehnici de comunicare

1.6.8.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Educație fizica militară
2.	Logistica
3.	Management economico-financiar
4.	Mobilizarea resurselor pentru apărare
5.	Protecția mediului în operațiile Forțelor Terestre
6.	Sisteme de armament

1.6.8.5 Alte activități de învățământ

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Cercetare documentare
2.	Sesiune de comunicări științifice
3.	Elaborare lucrare de licență
4.	Stagiu de practică

1.6.9 Discipline: Programul de Studiu – Conducere Interarme - Forțe Aeriene

1.6.9.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Conducere militară
2.	Doctrină politico-militară
3.	Drept
4.	Economie politică
5.	Fundamente ale științei militare. Studii strategice
6.	Managementul riscului
7.	Medierea conflictelor
8.	Politici și strategii comunitare
9.	Protecția infrastructurilor critice
10.	Relații internaționale
11.	Securitate națională și euroatlantică

1.6.9.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Diplomația apărării
2.	Geopolitică și geostrategie
3.	Management organizațional
4.	Managementul crizelor
5.	Polemologie
6.	Politici și instituții de securitate
7.	Război electronic
8.	Relații publice și tehnici de relații publice

1.6.9.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Artă militară
2.	Artă militară Forțe Aeriene
3.	Artă militară Forțe Navale
4.	Artă militară Forțe Terestre
5.	Exerciții și studii de stat major
6.	Limbi moderne - engleză
7.	Limbi moderne – germană, franceză, rusă
8.	Logistică militară
9.	Metodica proiectării și simulării acțiunilor
10.	Metodica proiectării și simulării acțiunilor Forțelor Aeriene

11.	Scenarii strategice, operative și tactice
12.	Sisteme de armament
13.	Sisteme informaționale
14.	Stagiu de practică
15.	Tactica armelor Forțe Aeriene

1.6.9.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Comunicare pe timpul operațiilor
2.	Control și evaluare
3.	Managementul informației
4.	Marketing
5.	Mobilizarea resurselor pentru apărare
6.	Politici și strategii NATO
7.	Securitatea informațiilor
8.	Sisteme de comunicații și informatice
9.	Teoria deciziei

1.6.9.5 Alte activități de învățământ

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Educație fizică militară
2.	Cercetare documentare
3.	Sesiune de comunicări științifice
4.	Elaborare lucrare de licență
5.	Stagiu de practică

1.6.10 Discipline: Programul de Studiu – Logistică

1.6.10.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Bazele managementului
2.	Drept administrativ
3.	Economie politică
4.	Fundamente ale științei militare
5.	Management public

6.	Managementul proiectelor și programelor
7.	Managementul riscului
8.	Pedagogie
9.	Politici și strategii NATO
10.	Pregătirea economiei și teritoriului pentru apărare
11.	Protecția infrastructurilor critice

1.6.10.2 *Discipline de domeniu*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Asigurare financiară
2.	Audit public intern
3.	Contabilitate
4.	Control intern managerial
5.	etică și leadership
6.	Gestiunea financiară a instituțiilor publice
7.	Infrastructura teritorială
8.	Marketing
9.	Merceologie
10.	Mobilizarea resurselor pentru apărare
11.	Psihologie
12.	Răspundere materială
13.	Sisteme informatice pentru asistarea deciziei

1.6.10.3 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Administrarea patrimoniului
2.	Aplicații informatice logistice
3.	Cunoașterea armatelor moderne
4.	Informatică și securitate informatică
5.	Limba engleză
6.	Limbi moderne – germană, franceză, rusă
7.	Logistica operațiilor multinaționale
8.	Logistică militară
9.	Management logistic
10.	Managementul achizițiilor
11.	Metodica proiectării și simulării acțiunilor de logistică
12.	Stagiu de practică

13.	Tactica structurilor de sprijin logistic
14.	Tactica subunităților și unităților

1.6.10.4 *Discipline complementare*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Finanțe publice
2.	Logistică
3.	Management economico-financiar
4.	Matematici economice și financiare
5.	Monedă și credit
6.	Protecția mediului
7.	Sisteme de bugete
8.	Statistică economică
9.	Tactica armelor forțelor terestre

1.6.10.5 *Alte activități de învățământ*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Educație fizică militară
2.	Cercetare documentare
3.	Sesiune de comunicări științifice
4.	Elaborare lucrare de licență

1.6.11 Discipline: Programul de Studiu – Managementul Organizației

1.6.11.1 *Discipline fundamentale (generale)*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Teoria organizației	Obligatorie
2.	Psihosociologie militară	Obligatorie
3.	Științe militare	Obligatorie
4.	Pedagogie	Obligatorie
5.	Sisteme și doctrine politico-militare	Obligatorie
6.	Matematică aplicată	Obligatorie
7.	Probabilități și statistică	Obligatorie
8.	Bazele managementului	Obligatorie

9	Comunicare. Relații publice	Obligatorie
10	Mecanică și rezistența materialelor	Opțională
11	Tactică	Opțională
12	Termodinamică și fizică moleculară	Opțională
13	Informații pentru apărare	Opțională

1.6.11.2 *Discipline de domeniu*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Explozivi și muniții	Obligatorie
2.	Topografie militară	Obligatorie
3	Balistică și teoria tragerii	Obligatorie
4	Sisteme de armament	Obligatorie
5	Drept internațional umanitar	Obligatorie
6	Elemente de artă militară	Obligatorie
7	Geografie și istorie militară	Obligatorie
8	Comportament organizațional militar	Obligatorie
9	Leadership militar	Obligatorie
10	Securitate militară	Obligatorie/Facultativă
11	Modelarea și simularea acțiunilor militare	Obligatorie
12	Securitate, geopolitică, geostrategie	Opțională
13	Economie politică	Opțională
14	Politici sociale și publice	Opțională
15	Finanțe publice	Opțională
16	Drept și legislație	Opțională
17	Bazele contabilității	Opțională
18	Relații Internaționale și Studii Europene	Facultativă
19	Psihologia educației	Facultativă
20	Control managerial intern	Facultativă

1.6.11.3 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Administrație militară
2.	Administrație militară
3	Agenți chimici și biologici de luptă
4	Aparate și echipamente utilizate în domeniul Ap. CBRN
5	Asigurare tehnică cu armament și muniție
6	Balistică și teoria tragerilor de artilerie

Nr. crt.	Disciplina
7	Baraje de mine
8	Bazele conduitei rutiere
9	Bazele tehnologice ale decontaminării RBC
10	Carburanți, lubrifianți și lichide speciale
11	Cercetare
12	Chimie generală
13	Conducerea focului de artilerie
14	Contrainformații militare I
15	Contrainformații militare II
16	Contrainformații militare III
17	Contrainformații militare IV
18	Control nuclear și chimic
19	Diagnosticarea și repararea autovehiculelor militare
20	Didactica specialității militare
21	Dinamica autovehiculelor militare
22	Diplomația apărării
23	Dozimetria radiațiilor ionizante
24	Drumuri militare
25	Echipamente de geniu
26	Ecologie și protecția mediului
27	Elaborarea lucrării de licență
28	Elemente de C-IED
29	Elemente de distrugeri
30	Fortificații, mascare și asigurare cu apă
31	Informatică aplicată
32	Informații militare I
33	Informații militare II
34	Informații militare III
35	Informații militare IV
36	Informații pentru apărare II
37	Informații pentru apărare III
38	Leadership în câmp tactic
39	Leadership în câmp tactic
40	Legislație și control rutier
41	Managementul calității totale
42	Managementul comparat
43	Managementul organizației militare
44	Managementul protecției mediului
45	Managementul resurselor de apărare
46	Managementul serviciilor publice
47	Materiale de construcții
48	Mecanisme și acționări electrice, hidraulice și pneumatice
49	Mentenanța și fiabilitatea echipamentelor de blindate, automobile și tractoare
50	Metodologia cercetării științifice
51	Operații militare în condiții acționale extreme
52	Operații speciale
53	Pachete de programe specifice armei

Nr. crt.	Disciplina
54	Poduri militare și treceri
55	Practică universitară de specialitate
56	Radiometrie, radioprotecție
57	Scenarii tactice specifice armeei
58	Sisteme constructive specifice tehnicii de blindate
59	Sisteme speciale de protecție și pază
60	Sisteme tehnice și aparatură de artilerie I
61	Sisteme tehnice și aparatură de artilerie II
62	Sisteme tehnice și aparatură de artilerie III
63	Tactica subunităților de Ap. CBRN
64	Tactica subunităților de artilerie
65	Tactica subunităților de geniu
66	Tactica subunităților de tancuri
67	Tactica subunităților de transport/evacuare/mentenanță
68	Tactică arme
69	Tactică II
70	Tactică III
71	Tactică IV
72	Tehnică auto pe roți
73	Termotehnică și motoare
74	Topogeodezie artileristică
75	Tragerile artileriei
76	Transporturi militare
77	Transporturi militare

1.6.11.4 *Discipline complementare*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Educație fizică militară
2.	Limba franceză
3.	Limba germană
4.	Limba rusă
5.	Limba engleză

1.6.12 **Discipline: Programul de studii - Conducere Militară**

1.6.12.1 *Discipline fundamentale (generale)*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Apărarea împotriva terorismului
2.	Comunicare publică în domeniul securității și apărării

3.	Doctrine politico-militare
4.	Drept
5.	Filosofie
6.	Fundamente ale științei militare. Studii strategice
7.	Geopolitică și geostrategie
8.	Informatică și securitate informatică
9.	Informații militare
10.	Limbi moderne
11.	Managementul crizelor
12.	Modelarea și simularea sistemelor și proceselor
13.	Politici și strategii NATO
14.	Psihologie
15.	Sociologie

1.6.12.2 *Discipline de domeniu*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Economie politică
2.	Management
3.	Management al resurselor de apărare
4.	Medierea conflictelor. Tehnici discursive, argumentative și negociative
5.	Management organizațional
6.	Modelarea și simularea sistemelor și proceselor
7.	Polemologie

1.6.12.3 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Artă militară
2.	Artă militară Forțe Aeriene
3.	Artă militară Forțe Navale
4.	Artă militară Forțe Terestre
5.	Informații militare
6.	Logistica apărării
7.	Metodica proiectării și simulării acțiunilor Forțelor Terestre
8.	Operații multinaționale
9.	Scenarii strategice, operative și tactice
10.	Sisteme informaționale

1.6.12.4 *Discipline complementare*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Didactica specialității
2.	Educație fizică militară
3.	Pedagogie (D.P.P.D.)
4.	Practica pedagogică
5.	Psihologia educației
6.	Operații multinaționale
7.	Logistica apărării
8.	Artă militară Forțe Terestre

1.6.12.1 *Alte activități de învățământ*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Cercetare documentare
2.	Sesiune de comunicări științifice
3.	Elaborare lucrare de licență
4.	Stagiu de practică

1.6.13 Discipline: Programul de studii - Managementul Traficului Aerian

1.6.13.1 *Discipline fundamentale (generale)*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Bazele managementului
2.	Teoria comunicării și relații publice
3.	etică și deontologie militară
4.	Limba engleză
5.	Elemente de artă militară
6.	Matematică aplicată
7.	Fizică
8.	Istorie militară
9.	Pedagogie

1.6.13.2 *Discipline de domeniu*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității,

în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Managementul traficului aerian
2.	Managementul acțiunii militare
3.	Tactica armei
4.	Securitate militară
5.	Electrotehnică și mașini electrice
6.	Componente și dispozitive electronice
7.	Semnale și circuite electronice
8.	Bazele radiolocației
9.	Meteorologie generală
10.	Instalații de afișare

1.6.13.3 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Antene și propagarea undelor electromagnetice
2.	Coduri și observații meteorologice
3.	Compatibilitate electromagnetică
4.	Construcția și funcționarea aeronavelor
5.	Construcția și funcționarea instalațiilor de radiolocație
6.	Dispozitive și circuite de microunde
7.	Echipamente și sisteme meteorologice
8.	Elemente de aerodinamică și performanțe pentru aeronave
9.	Emițătoare și receptoare
10.	Fizica atmosferei
11.	Geografie fizică și climatologie
12.	Management aeroportuar
13.	Managementul spectrului electromagnetic
14.	Meteorologie aeronautică
15.	Meteorologie dinamică
16.	Meteorologie satelitară
17.	Meteorologie sinoptică
18.	Navigație aeriană
19.	Prelucrarea numerică a semnalelor de radiolocație
20.	Principii de navigație aeriană
21.	Proceduri operaționale
22.	Prognoză meteorologică
23.	Reglementări aeronautice
24.	Reglementări aeronautice
25.	Reglementări aeronautice și siguranța zborului
26.	Sisteme automate
27.	Sisteme de navigație și dirijare

28.	Sisteme de protecție la bruiaj
-----	--------------------------------

1.6.13.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Politici și strategii NATO și comunitare
2.	Managementul protecției mediului
3.	Elemente de drept. Drept internațional umanitar
4.	Rețele de calculatoare
5.	Informatică
6.	Tehnică militară și sisteme de armament
7.	Măsurări electrice și electronice
8.	Logistică militară

1.6.14 Discipline: Programul de studii - Management în Aviație

1.6.14.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Bazele managementului
2.	Teoria comunicării și relații publice
3.	Etică și deontologie militară
4.	Limba engleză
5.	Elemente de artă militară
6.	Matematică aplicată
7.	Fizică
8.	Istorie militară
9.	Pedagogie

1.6.14.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Management în aviație
2.	Managementul acțiunii militare
3.	Tactica armei
4.	Securitate militară
5.	Electrotehnică
6.	Electronică
7.	Meteorologie aeronautică
8.	Navigație aeriană

1.6.14.3 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Aerodinamică și mecanica zborului avioanelor
2.	Aerodinamică și mecanica zborului elicopterelor
3.	Armament de bord și mijloace de salvare
4.	Avionică
5.	Construcția și funcționarea avioanelor
6.	Construcția și funcționarea elicopterelor
7.	Proceduri operaționale
8.	Termotehnică. Sisteme de propulsie

1.6.14.4 *Discipline complementare*

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Politici și strategii NATO și comunitare
2.	Managementul protecției mediului
3.	Elemente de drept. Drept internațional umanitar
4.	Protecția psihologică în acțiuni militare
5.	Mecanisme și elemente constructive ale aeronavelor
6.	Elemente de mecanică aplicată
7.	Informatică
8.	Rețele de calculatoare
9.	Materiale speciale în construcția aeronavelor
10.	Radionavigație
11.	Tehnică militară și sisteme de armament
12.	Logistică militară

1.6.15 Discipline: Programul de studii - Managementul sistemelor de rachete și artilerie antiaeriene

1.6.15.1 *Discipline fundamentale (generale)*

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Bazele managementului
2.	Teoria comunicării și relații publice
3.	etică și deontologie militară
4.	Limba engleză
5.	Elemente de artă militară

6.	Matematică aplicată
7.	Fizică
8.	Istorie militară
9.	Pedagogie

1.6.15.2 *Discipline de domeniu*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Managementul acțiunii militare
2.	Managementul organizației militare
3.	Securitate militară
4.	Electrotehnică și mașini electrice
5.	Componente și dispozitive electronice
6.	Semnale și circuite electronice
7.	Mecanică și rezistența materialelor
8.	Mecanisme și organe de mașini
9.	Tehnologia materialelor
10.	Bazele radiolocației

1.6.15.3 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Antene și propagarea undelor
2.	Aparatura optică pentru tehnica de artilerie
3.	Emițătoare și receptoare
4.	Protecție electronică
5.	Sisteme de rachete și artilerie antiaeriană pentru F.A.
6.	Sisteme de rachete și artilerie antiaeriană pentru F.T.
7.	Sisteme de reglare automată
8.	Tactica armeei pentru F.A.
9.	Tactica armeei pentru F.T.
10.	Teoria tragerilor antiaeriene cu sisteme A.A din F.A.
11.	Teoria tragerilor antiaeriene cu sisteme A.A din F.T.

1.6.15.4 *Discipline complementare*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Politici și strategii NATO și comunitare
2.	Managementul protecției mediului

3.	Elemente de drept. Drept internațional umanitar
4.	Protecția psihologică în acțiuni militare
5.	Logistică militară
6.	Limba franceză
7.	Informatică
8.	Rețele de calculatoare
9.	Măsurări. Achiziții de date
10.	Tehnică militară și sisteme de armament

1.6.16 Discipline: Programul de studii - Managementul Sistemelor de Comunicații Militare

1.6.16.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională)
1.	Psihosociologie militară	Obligatorie
2.	Matematici speciale	Obligatorie
3.	Electromagnetism și fizica corpului solid	Obligatorie
4.	Științe militare	Obligatorie
5.	Bazele managementului	Obligatorie
6.	Comunicare. Relații publice	Obligatorie
7.	Electrotehnică	Obligatorie

1.6.16.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională)
1.	Limba engleză	Obligatorie/Facultativă
2.	Explozivi și muniții	Obligatorie
3.	Sisteme de armament	Obligatorie
4.	Topografie militară	Obligatorie
5.	Drept internațional umanitar	Obligatorie
6.	Rețele de calculatoare	Obligatorie
7.	Securitatea sistemelor informatice și de comunicații	Obligatorie
8.	Comportament organizațional militar și elemente de leadership	Obligatorie
9.	Istorie militară	Obligatorie
10.	Geografie militară	Obligatorie
11.	Securitate militară	Obligatorie
12.	Modelarea și simularea acțiunilor militare	Obligatorie
13.	Relații internaționale și studii europene	Opțională
14.	Limba franceză	Opțională
15.	Limba germană	Opțională

16.	Psihologia educației	Facultativă
17.	Control managerial intern	Facultativă

1.6.16.3 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Baze de date
2.	Bazele conduitei rutiere
3.	Comunicații analogice și numerice
4.	Comunicații optoelectronice
5.	Comunicații radio
6.	Didactica specialității militare
7.	Dispozitive și circuite electronice
8.	Drept și legislație
9.	Elaborarea lucrării de licență
10.	LabView
11.	Managementul calității totale
12.	Managementul protecției mediului
13.	Managementul resurselor de apărare
14.	Managementul resurselor umane
15.	MatLab
16.	Măsurări electrice și electronice
17.	Metodologia cercetării științifice
18.	Pedagogie
19.	Practică universitară de specialitate
20.	Prelucrarea numerică a imaginii
21.	Propagarea undelor electromagnetice și antene
22.	Rețele și sisteme de comunicații militare
23.	Semnale în telecomunicații
24.	Sisteme de achiziție de date
25.	Teoria codării și secretizării informației

1.6.16.4 *Discipline complementare*

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Politici sociale și publice
2.	Economie politică
3.	Educație fizică militară

1.6.17 Discipline: Programul de studii - Managementul sistemelor de supraveghere aeriană

1.6.17.1 *Discipline fundamentale (generale)*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Bazele managementului
2.	Teoria comunicării și relații publice
3.	Etică și deontologie militară
4.	Limba engleză
5.	Elemente de artă militară
6.	Matematică aplicată
7.	Fizică
8.	Istorie militară
9.	Pedagogie

1.6.17.2 *Discipline de domeniu*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Managementul sistemelor de supraveghere aeriană
2.	Managementul acțiunii militare
3.	Tactica armeei
4.	Securitate militară
5.	Circuite electrice și sisteme de conversie electromecanică
6.	Componente și dispozitive electronice
7.	Semnale și circuite electronice de înaltă frecvență
8.	Bazele radiolocației
9.	Măsurarea, achiziția și afișarea datelor

1.6.17.3 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Antene și propagarea undelor
2.	Compatibilitate electromagnetică
3.	Componente ale războiului electronic
4.	Construcția și funcționarea instalațiilor de radiolocație
5.	Construcția și funcționarea sistemelor de război electronic
6.	Dispozitive și circuite de microunde
7.	Mecanisme și elemente constructive ale radarelor
8.	Prelucrarea numerică a semnalelor specifice radiolocației și războiului electronic
9.	Sisteme de reglare automată

10. Tehnica transmiterii informației

1.6.17.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Politici și strategii NATO și comunitare
2.	Managementul protecției mediului
3.	Informatică aplicată
4.	Sisteme decizionale asistate de calculator
5.	Rețele de calculatoare
6.	Materiale electrotehnice
7.	Tehnică militară și sisteme de armament
8.	Managementul performanțelor sistemelor de supraveghere aeriană
9.	Logistică militară
10.	Limba Franceză
11.	Elemente de drept. Drept internațional umanitar
12.	Protecție psihologică în acțiuni militare

1.6.18 Discipline: Programul de studii – Leadership Militar

1.6.18.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Teoria generală a științei militare	Obligatorie
2.	Psihosociologie militară	Obligatorie
3.	Fundamente ale securității naționale	Obligatorie
4.	Probabilități și statistică	Obligatorie
5.	Fundamente ale leadershipului	Obligatorie
6.	Pedagogie militară	Obligatorie
7.	Teoria organizației	Obligatorie
8.	Teorii despre leadership	Obligatorie
9.	Comunicare interculturală (Cross-cultural Communication)	Obligatorie
10.	Relații civili-militari (Comprehensive Approach)	Obligatorie
11.	Managementul organizației militare	Obligatorie

1.6.18.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Securitate militară	Obligatorie
2.	Explozivi și muniții	Obligatorie

3	Sisteme de armament	Obligatorie
4	Asigurarea acțiunilor și protecția forțelor	Obligatorie
5	Comportament organizațional militar	Obligatorie
6	Drept internațional umanitar	Obligatorie
7	Modelarea și simularea acțiunilor militare	Obligatorie
8	Balistică și teoria tragerii	Obligatorie
9	Istoria artei militare	Obligatorie
10	Elemente de topografie și geografie militară	Obligatorie
11	Administrație militară	Obligatorie
12	Drept și legislație	Opțională
13	Finanțe publice. Finanțarea apărării	Opțională
14	Control managerial intern	Opțională

1.6.18.3 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Bazele conduitei rutiere
2.	Capabilitățile structurilor militare
3	Cercetare în operații militare
4	Deontologia profesiei militare
5	Didactica specialității militare
6	Elaborarea lucrării de licență
7	Elemente de logistică militară
8	Etica în leadership
9	Gestionarea potențialului de lider
10	Informatică aplicată
11	Instituții de securitate internațională
12	Interoperabilitate în acțiunile militare (Interoperability)
13	Leadership în câmp tactic (Military Leadership)
14	Limba engleză aplicată
15	Managementul protecției mediului
16	Metode de dezvoltare a rezilienței militarilor
17	Metodologia cercetării științifice
18	Operații ale forțelor terestre
19	Operații de răspuns la crize
20	Operații în condiții acționale extreme
21	Operații în dispozitivul inamicului
22	Operații în mediul urban
23	Operații în teren muntos
24	Operații speciale
25	Politici publice în domeniul apărării și securității naționale
26	Practică universitară de specialitate
27	Răspunderea juridică a militarilor

28	Război electronic (Electronical Warfare)
29	Scenarii tactice ale operațiilor subunităților de cercetare
30	Scenarii tactice ale operațiilor subunităților de infanterie
31	Scenarii tactice ale operațiilor subunităților de vânători de munte
32	Securitate cibernetică (Cyber Security)
33	Securitate, geopolitică, geostrategie
34	Sisteme și doctrine politico-militare
35	Standarde și proceduri operaționale de stat major
36	Tactica subunităților de manevră
37	Tactica subunităților de sprijin
38	Transporturi militare

1.6.18.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Limba engleză
2.	Limba franceză
3	Limba germană
4	Limba rusă
5	Educație fizică militară
6	Diversitate și interculturalitate în mediul militar (Cultural Awareness)

Pentru specializările: *Psihologie-informații*, *Comunicare și relații publice-informații* și *Studii de securitate și informații*, aferente domeniului de licență *Științe militare*, informații și ordine publică, derulate în cadrul Academiei Naționale de Informații „Mihai Viteazul”, pregătirea militară constă în Educație fizică și sport și Pregătire militară, disciplină obligatorie, având alocate 3 credite/ semestru (în conformitate cu Legea Educației fizice și sport nr. 69/ 2000, cap. II, art. 7 – Educația fizică militară este disciplină obligatorie, prevăzută în planul de instrucție și învățământ. Ea se desfășoară sistematic și continuu, pe întreaga perioadă a săptămânii, a procesului de instruire și învățământ, în limita a cel puțin 3 ore săptămânal, fiind condusă de cadre *militare sau civile de specialitate*).

1.6.19 Conținutul fișelor disciplinelor

Colectivele departamentelor și Consiliile facultăților stabilesc exigențele generale pentru promovarea disciplinelor de studiu prin aprobarea fișelor disciplinelor, dar responsabilitatea stabilirii exigențelor specifice fiecărei discipline o au colectivele de cadre didactice ale disciplinelor, care trebuie să-și coreleze exigențele proprii privind procesul de predare-documentare-învățare-evaluare cu practicile internaționale de succes și cu competențele pe care trebuie să le formeze studenților.

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei.

Fișele disciplinelor cuprind în mod explicit elementele de identificare a disciplinei în planul de

învățământ (an de studiu, număr ore curs / seminar / laborator / proiect / titular / număr credite alocate), precum și obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, număr de credite alocate.

1.6.20 Practica

În planurile de învățământ sunt prevăzute stagii de activități practice cu durata de 2-4 săptămâni/an universitar începând cu semestrul al III-lea, respectând ritmul săptămânal cuprins între 22-28 ore.

Practica profesională/de specialitate se realizează sub coordonarea unui cadru didactic, pe baza unor convenții de practică și potrivit unor programe proprii care includ: obiective, tipuri de activități, documentele completate de studenți și modalitățile de evaluare.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți/instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

1.6.21 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / masterat*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență / masterat și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.6.21.1 Evaluarea studenților

Facultatea / universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Prin diferite forme de examinare, cadrele didactice verifică măsura în care studentul a acumulat cunoștințe teoretice, deprinderi și abilități practice, conform obiectivelor disciplinei de studiu și

cuantifică prin note nivelul de pregătire, ca rezultat al procesului didactic de predare-învățare, completat cu documentarea individuală.

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studenților este permanentă, în timpul semestrelor, și în cadrul sesiunii de examene, în conformitate cu prevederile din programele analitice/ fișe ale disciplinei. Fiecare instituție/facultate/departament are un regulament propriu de evaluare a studenților. Numărul examenelor trebuie să fie mai mare de 50% din totalul probelor de evaluare.

1.6.21.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Ciclul de licență se încheie cu elaborarea unei lucrări de licență. Lucrările de diplomă respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrul VI.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice

domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu studentul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Conducătorii lucrărilor de licență au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (licență) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.6.21.3 Examenul de licență

Finalizarea ciclului I se încheie cu examenul de licență prevăzut cu credite.

Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, pe baza Metodologiei cadru, are elaborate propriile regulamente pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Examenul de licență poate consta din doua probe:

- a) proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - lucrare scrisa clasică/grilă;
- b) proba 2: prezentarea și susținerea în fața comisiei a lucrării de licență.

Prezentarea la proba a II-a, este condiționată de promovarea probei I, cu nota minimă 5. Pentru promovarea lucrării de licență (proba 2) este necesară obținerea calificativului de minimum nota 6,00.

La examenul de licență, între prima probă și a doua trebuie să existe un interval de cel puțin 48 ore. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul 3 de studii (a obținut cele 180 de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.6.22 Studenții

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați e aprobat de ARACIS și depinde de condițiile fiecărui furnizor de educație (numărul de cadre didactice, baza materială, gradul implicării în cercetarea științifică etc).

1.6.22.1 Admiterea

Admiterea candidaților se face prin concurs, în limita capacității de școlarizare aprobată de ARACIS și statuată prin hotărâre de guvern, în condițiile stabilite de Legea educației naționale și celelalte acte normative ce privesc această activitate.

Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și aditerii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de admitere. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Instituția are încheiat cu studenții înmatriculați un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.6.22.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot și școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și masterat, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Științe militare, informații și ordine publică**, este maximum 20/1¹⁷.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți**¹⁸
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

¹⁷ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Științe militare, informații și ordine publică

¹⁸ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/ universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

1.6.23 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

În instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se desfășoară cercetare științifică universitară în domeniul misiunii asumate, concretizată în elaborarea de tratate, manuale, cursuri, monografii, articole științifice prezentate, publicații, lecții, contracte, granturi, expertize, activități de consultanță, concepții de aplicații, aplicații/exerciții și metodici de desfășurare a acestora, precum și alte activități specifice domeniului militar, de informații, ordine publică și securitate națională.

- a) Activitățile de cercetare științifică se desfășoară după planuri de cercetare științifică la nivel de universitate/academie, facultate și departament.
- b) Instituția/Facultatea/Departamentul dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică.
- c) Personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

1.6.24 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

- a) Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de laboratoare proprii sau închiriate, cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu din planul de învățământ care au prevăzute activități de acest gen.
- b) Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).
- c) Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universității.

2 STANDARDELE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE MASTERAT (CICLUL II)

Tabelul 3. – Domeniile de studii universitare de masterat (DM) aferente Comisiei de Specialitate nr 4

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe Sociale	10.Științe ale comunicării
		10.Sociologie
		20.Asistență socială
		10.Relații Internaționale și Studii Europene
		20.Științe Politice
		10.Informații și securitate națională
		20.Ordine publică și siguranță națională
		30.Științe militare

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

HG domenii masterat_ 16 iulie 2014 <http://www.edu.ro/index.php/articles/21868>

2.1 Domeniul de masterat: ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII

2.1.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

2.1.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre formarea competențelor profesionale.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al domeniului de studii;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui program de studii.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Este orientat, cu preponderență, spre formarea competențelor profesionale în domeniul științelor comunicării. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de nivel licență. Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic.

Corpul profesoral trebuie format în acest caz atât din teoreticieni cât și din experți pentru a asigura o legătură firească și necesară între calificările oferite de masterat și inserția studenților pe piața muncii.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa, cu atât mai mult cu cât piața muncii din sfera industriilor comunicării este foarte dinamică.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

2.1.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă

de licență în ramura fundamentală de știință.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

Este orientat spre formarea competențelor de cercetare științifică. În cadrul structurii sale dominante sunt paradigmele științifice, teoriile, etc. El oferă o solida pregătire pentru viitorii doctoranzi sau cei care îmbrățișează o cariera didactică sau de cercetare. În cazul masterului de cercetare studenții sunt implicați direct și în mare măsură în cercetarea științifică.

2.1.2 Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de masterat didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, conform OM 5713 / 04.11.2016. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de masterat didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

Pentru masteratele cu diplomă dublă, se va armoniza prezenta metodologie cu metodologiile specifice țărilor partenere. La evaluare se vor aduce argumente pentru excepțiile de la prezenta metodologie în acest sens.

2.1.3 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 40% să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare

2.1.4 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de masterat

Indicator	Nivel
-----------	-------

1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	12-16 ore
5. Numărul de ore de activitate organizată pentru întregul ciclu al studiilor de masterat	672-896 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-8
9. Durata practicii de specialitate	10% din totalul orelor pe semestru
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	4-10
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite pentru promovarea lucrării de disertație	10
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

2.1.5 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de minimum 2 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

În planul de învățământ trebuie incluse minim 10% practica profesională și 5% ore alocate elaborării lucrării de dizertație.

2.1.6 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de dizertație care va fi prezentată public în fața comisiei.

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se

corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Conducătorii lucrărilor de masterat au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Lucrările de disertație respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (masterat) includ specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

2.1.7 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice

trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Alte aspecte:

1. Laboratorul de comunicare/informatică (obligatoriu – orice specializare în profil) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare și softuri adecvate, într-o rețea care să permită accesul a cel mult 2 studenți pe calculator.
2. Laboratorul multimedia (pentru specializările care își asumă formarea în jurnalismul multimedia/media digitală) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare pentru maxim 2 studenți pe calculator și softuri adecvate.
3. Laboratorul radio (pentru specializările care își asumă formarea în radio) trebuie să cuprindă: calculatoare, reportofoane, soft pentru editarea digitală, microfoane, pentru desfășurarea normală a activităților didactice.
4. Laboratorul de televiziune (pentru specializările care își asumă formarea în TV) trebuie să cuprindă, în cadrul instituției: camere video, monitoare TV, dotări pentru micro-studio (elemente de platou, iluminare, microfoane), calculatoare și soft pentru editare video.
5. Laboratorul de foto trebuie să cuprindă camere foto, micro-platou (lumini și spațiul necesar), calculatoare și soft necesare de prelucrare a imaginii.

Aceste laboratoare trebuie să existe în dotarea facultăților în momentul acreditării/reevaluării. La autorizare și la evaluare periodică sunt acceptate contractele de utilizare în scop didactic a spațiilor și dotărilor din instituțiile de presă.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universitar.

2.2 Domeniul de masterat: ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Tabelul 4. –Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Asistență Socială

Sursa: HG nr. 691/2018 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 185/2018 privind domeniile și programele de studii universitare de masterat acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2018-2019, în vigoare de la 12 septembrie 2018, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 782 din 12 septembrie 2018.

2.2.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

2.2.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- a) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- b) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- c) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- d) Reflecție critică și constructivă;
- e) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

Este orientat, cu preponderența, spre formarea competențelor profesionale. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de licență.

Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic. Se recomandă ca, în cadrul masteratului profesional, să fie atrași în echipe de predare, experți de pe piața muncii în concordanță cu obiectivele formării profesionale ale viitorilor absolvenți.

Totodată, se are în vedere o cât mai strânsă colaborare între furnizorii de masterat (universitățile) și partenerii economici și sociali (firme de economie socială, instituții publice (de nivel central, județean sau local), organizații neguvernamentale, asociații, etc.).

2.2.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

Este orientat spre formarea competentelor de cercetare științifică. În cadrul structurii sale dominante sunt paradigmele științifice, teoriile, etc. El oferă o solidă pregătire pentru viitorii doctoranzi sau cei care îmbrățișează o carieră didactică sau de cercetare. În cazul masterului de cercetare studenții sunt implicați direct și în mare măsură în cercetarea științifică prin granturi de cercetare.

2.2.1.3 Masteratul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de masterat didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, conform OM 5713 / 04.11.2016. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de masterat didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.2.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

2.2.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de masterat

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	12-16 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	672-896 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-8
9. Durata practicii de specialitate	60 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	4-10 ECTS
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite pentru promovarea lucrării de disertație	10

13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

Din cadrul probelor de evaluare, examenele trebuie să fie într-o proporție mai mare de 50%.

2.2.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de 3 săptămâni pe an (sau 60 de ore). Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

În planul de învățământ trebuie incluse minim 10% practica profesională și 5% practica de elaborarea a lucrării de dizertație.

2.2.5 Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor

Studiul de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de dizertație care va fi prezentată public în fața comisiei de specialiști.

Studiile de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de dizertație care va fi prezentată public în fața comisiei.

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat;

Universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Conducătorii lucrărilor de masterat au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Lucrările de disertație respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (masterat) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

2.2.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri

de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universitar.

2.3 Domeniul de masterat: SOCIOLOGIE

Tabelul 4. –Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Sociologie

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

HG domenii masterat_ 16 iulie 2014 <http://www.edu.ro/index.php/articles/21868>

2.3.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

2.3.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

Este orientate, cu preponderența, spre formarea competențelor profesionale. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de licență.

Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic. Se recomandă ca, în cadrul masteratului profesional, să fie atrași experți de pe piața muncii în concordanță cu obiectivele formării profesionale ale viitorilor absolvenți.

Totodată, se are în vedere o cât mai strânsă colaborare între furnizorii de masterat (universitățile) și partenerii economici și sociali (firme de marketing și sondaje, de selecție de resurse umane, instituții publice (de nivel central, județean sau local), ONG-uri, multinaționale, partide politice etc.).

2.3.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

Este orientat spre formarea competențelor de cercetare științifică. În cadrul structurii sale dominante sunt paradigmele științifice, teoriile, etc. El oferă o solida pregătire pentru viitorii doctoranzi sau cei care îmbrățișează o cariera didactică sau de cercetare. În cazul masterului de cercetare studenții sunt implicați direct și în mare măsură în cercetarea științifică prin granturi de cercetare.

2.3.1.3 Masteratul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de masterat didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, conform OM 5713 / 04.11.2016. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de masterat didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.3.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

2.3.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de masterat

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS

3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	12-16 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	672-896 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-8
9. Durata practicii de specialitate	60 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	4-10 ECTS
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite pentru promovarea lucrării de disertație	10
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagiile de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație

Din cadrul probelor de evaluare, examenele trebuie să fie într-o proporție mai mare de 50%.

2.3.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagiile de practică de 3 săptămâni pe an (sau 60 de ore). Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

În planul de învățământ trebuie incluse minim 10% practica profesională și 5% practica de elaborarea a lucrării de dizertație.

2.3.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiu de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de dizertație care va fi prezentată public în fața comisiei de specialiști.

Studiile de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de dizertație care va fi prezentată public în fața comisiei.

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se

corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat.

Universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aiba în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Conducătorii lucrărilor de masterat au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Lucrările de disertație respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (masterat) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

2.3.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile

și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Alte aspecte:

1. Laboratorul de informatică (obligatoriu – orice specializare în profil) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare și softuri adecvate, într-o rețea care să permită accesul a cel mult 2 studenți pe calculator.
2. Laboratorul de comunicare multimedia (pentru specializările care își asumă formarea în jurnalismul multimedia/media digitală) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare pentru maxim 2 studenți pe calculator și softuri adecvate.
3. Laboratorul radio (pentru specializările care își asumă formarea în radio) trebuie să cuprindă: calculatoare, reportofoane, soft pentru editarea digitală, microfoane, pentru desfășurarea normală a activităților didactice.
4. Laboratorul de televiziune (pentru specializările care își asumă formarea în TV) trebuie să cuprindă, în cadrul instituției: camere video, monitoare TV, dotări pentru micro-studio (elemente de platou, iluminare, microfoane), calculatoare și soft pentru editare video.
5. Laboratorul de foto trebuie să cuprindă camere foto, micro-platou (lumini și spațiul necesar), calculatoare și soft necesare de prelucrare a imaginii.

Aceste laboratoare trebuie să existe în dotarea facultăților în momentul acreditării/reevaluării. La autorizare și la evaluare periodică sunt acceptate contractele de utilizare în scop didactic a spațiilor și dotărilor din instituțiile de presă.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universitar.

2.4 Domeniul de masterat: RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE

Tabelul 4. –Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Relații Internaționale și Studii Europene

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

HG domenii masterat_ 16 iulie 2014 <http://www.edu.ro/index.php/articles/21868>

2.4.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

2.4.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților. **Cunoștințele**, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

Este orientat, cu preponderența, spre formarea competențelor profesionale. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de licență. Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic.

Corpul profesoral trebuie format în acest caz atât din teoreticieni cât și din experți pentru a asigura o legătură firească și necesară între calificările oferite de masterat și inserția studenților pe piața muncii.

2.4.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

Este orientat spre formarea competențelor de cercetare științifică. În cadrul structurii sale dominante sunt paradigmele științifice, teoriile, etc. El oferă o solidă pregătire pentru viitorii doctoranzi sau cei care îmbrățișează o carieră didactică sau de cercetare. În cazul masterului de cercetare studenții sunt implicați direct și în mare măsură în cercetarea științifică.

2.4.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

2.4.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de masterat

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-20 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	748-1120 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-6
9. Durata practicii de specialitate	60 + 60 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	5+5
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2
12. Numărul de credite pentru promovarea lucrării de disertație	10
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ±20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

2.4.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul

programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de 2 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiul de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de disertație care va fi prezentată public în fața comisiei.

2.4.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Conducătorii lucrărilor de masterat au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Lucrările de disertație respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de

cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (masterat) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

2.4.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Alte aspecte:

1. Laboratorul de informatică (obligatoriu – orice specializare în profil) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare și softuri adecvate, într-o rețea care să permită accesul a cel mult 2 studenți pe calculator.
2. Laboratorul de comunicare multimedia (pentru specializările care își asumă formarea în jurnalismul multimedia/media digitală) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare pentru maxim 2 studenți pe calculator și softuri adecvate.
3. Laboratorul radio (pentru specializările care își asumă formarea în radio) trebuie să cuprindă: calculatoare, reportofoane, soft pentru editarea digitală, microfoane, pentru desfășurarea normală a activităților didactice.
4. Laboratorul de televiziune (pentru specializările care își asumă formarea în TV) trebuie să cuprindă, în cadrul instituției: camere video, monitoare TV, dotări pentru micro-studio (elemente de platou, iluminare, microfoane), calculatoare și soft pentru editare video.
5. Laboratorul de foto trebuie să cuprindă camere foto, micro-platou (lumini și spațiul necesar), calculatoare și soft necesare de prelucrare a imaginii.

Aceste laboratoare trebuie să existe în dotarea facultăților în momentul acreditării/reevaluării. La autorizare și la evaluare periodică sunt acceptate contractele de utilizare în scop didactic a spațiilor și dotărilor din instituțiile de presă.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri

de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronical studenților la baze de date, în campusul universității.

2.5 Domeniul de masterat: ȘTIINȚE POLITICE

Tabelul 4. – Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Științe Politice

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

2.5.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

2.5.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre *formarea competențelor profesionale*.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților. **Cunoștințele**, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

Este orientate, cu preponderența, spre formarea competențelor profesionale. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de licență. Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic.

Corpul profesoral trebuie format în acest caz atât din teoreticieni cât și din experți pentru a asigura o legătură firească și necesară între calificările oferite de masterat și inserția studenților pe piața muncii.

2.5.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

Este orientat spre formarea competențelor de cercetare științifică. În cadrul structurii sale dominante sunt paradigmele științifice, teoriile, etc. El oferă o solida pregătire pentru viitorii doctoranzi sau cei care îmbrățișează o cariera didactică sau de cercetare. În cazul masterului de cercetare studenții sunt implicați direct și în mare măsură în cercetarea științifică.

2.5.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

2.5.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de masterat

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-20 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	748-1120 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-7
9. Durata practicii de specialitate	60+60 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	5+5
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite pentru promovarea lucrării de disertație	15
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

Din cadrul probelor de evaluare examenele trebuie să fie mai mari de 50%.

2.5.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de 2 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

2.5.5 Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor

Studiu de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de disertație care va fi prezentată public în fața comisiei.

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;

d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Conducătorii lucrărilor de masterat au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Lucrările de disertație respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (masterat) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

2.5.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Alte aspecte:

1. Laboratorul de informatică (obligatoriu – orice specializare în profil) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare și softuri adecvate, într-o rețea care să permită accesul a cel mult 2 studenți pe calculator.
2. Laboratorul de comunicare multimedia (pentru specializările care își asumă formarea în jurnalismul multimedia/media digitală) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare pentru maxim 2 studenți pe calculator și softuri adecvate.
3. Laboratorul radio (pentru specializările care își asumă formarea în radio) trebuie să cuprindă: calculatoare, reportofoane, soft pentru editarea digitală, microfoane, pentru desfășurarea normală a activităților didactice.
4. Laboratorul de televiziune (pentru specializările care își asumă formarea în TV) trebuie să cuprindă, în cadrul instituției: camere video, monitoare TV, dotări pentru micro-studio (elemente de platou, iluminare, microfoane), calculatoare și soft pentru editare video.

5. Laboratorul de foto trebuie să cuprindă camere foto, micro-platou (lumini și spațiul necesar), calculatoare și soft necesare de prelucrare a imaginii.

Aceste laboratoare trebuie să existe în dotarea facultăților în momentul acreditării/reevaluării. La autorizare și la evaluare periodică sunt acceptate contractele de utilizare în scop didactic a spațiilor și dotărilor din instituțiile de presă.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universității.

2.6 Domeniul de masterat: INFORMAȚII ȘI SECURITATE NAȚIONALĂ

Tabelul 4. – Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Informații și securitate națională

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

HG domenii masterat_ 16 iulie 2014 <http://www.edu.ro/index.php/articles/21868>

2.6.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

2.6.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre *formarea competențelor profesionale*.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților. **Cunoștințele**, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- a) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- b) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- c) **Aplicare**, transfer și rezolvare de probleme;
- d) **Reflecție** critică și constructivă;
- e) **Creativitate** și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Este orientat, cu preponderență, spre formarea competențelor profesionale în domeniul științelor comunicării. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de nivel licență. Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic.

Corpul profesoral trebuie format în acest caz atât din teoreticieni cât și din experți pentru a asigura o legătură firească și necesară între calificările oferite de masterat și inserția studenților pe piața muncii.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

2.6.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

2.6.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

2.6.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de masterat

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-20 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	748-1120 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-8
9. Durata practicii de specialitate	Min. 90 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Min. 3
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25

15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3 săptămâni
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

2.6.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de 2 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

2.6.5 Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele*

cercetării și, respectiv direcții viitoare de cercetare.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

2.6.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Alte aspecte:

1. Laboratorul de informatică (obligatoriu – orice specializare în profil) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare și softuri adecvate, într-o rețea care să permită accesul a cel mult 2 studenți pe calculator.
2. Laboratorul de comunicare multimedia (pentru specializările care își asumă formarea în jurnalismul multimedia/media digitală) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare pentru maxim 2 studenți pe calculator și softuri adecvate.
3. Laboratorul radio (pentru specializările care își asumă formarea în radio) trebuie să cuprindă: calculatoare, reportofoane, soft pentru editarea digitală, microfoane, pentru desfășurarea normală a activităților didactice.
4. Laboratorul de televiziune (pentru specializările care își asumă formarea în TV) trebuie să cuprindă, în cadrul instituției: camere video, monitoare TV, dotări pentru micro-studio (elemente de platou, iluminare, microfoane), calculatoare și soft pentru editare video.
5. Laboratorul de foto trebuie să cuprindă camere foto, micro-platou (lumini și spațiul necesar), calculatoare și soft necesare de prelucrare a imaginii.

Aceste laboratoare trebuie să existe în dotarea facultăților în momentul acreditării/reevaluării. La autorizare și la evaluare periodică sunt acceptate contractele de utilizare în scop didactic a spațiilor și dotărilor din instituțiile de presă.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universității.

2.7 Domeniul de masterat: ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ

Tabelul 4. – Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Ordine publică și siguranță națională

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

HG domenii masterat_ 16 iulie 2014 <http://www.edu.ro/index.php/articles/21868>

2.7.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

2.7.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților. **Cunoștințele**, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a **rezultatelor învățării** și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Este orientat, cu preponderență, spre formarea competențelor profesionale în domeniul științelor comunicării. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de nivel licență. Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic.

Corpul profesoral trebuie format în acest caz atât din teoreticieni cât și din experți pentru a asigura o legătură firească și necesară între calificările oferite de masterat și inserția studenților pe piața muncii.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

2.7.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

2.7.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar,

conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

2.7.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 4. –Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-20 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	748-1120 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-8
9. Durata practicii de specialitate	60 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	aport 1/1, cu o abatere de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

2.7.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de 2 săptămâni pe

an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

2.7.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

2.7.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se

asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada cu acte corespunzătoare (înscrisuri care să facă dovada proprietății, contracte de închiriere, inventare, facturi etc.) că, pentru programul de studii supus evaluării, dispune de spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere.

Instituția dispune de laboratoare proprii care au o dotare potrivit standardelor.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune, pentru cel puțin încă 2 ani față de anul în care se începe școlarizarea, de software-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Programul bibliotecii asigură accesul studenților pentru minimum 40 ore/săptămână.

2.8 Domeniul de masterat: ȘTIINȚE MILITARE

Tabelul 4. – Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Științe militare

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

HG domenii masterat_ 16 iulie 2014 <http://www.edu.ro/index.php/articles/21868>

2.8.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

2.8.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților. **Cunoștințele**, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare,

practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Este orientat, cu preponderență, spre formarea competențelor profesionale în domeniul științelor comunicării. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de nivel licență. Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic.

Corpul profesoral trebuie format în acest caz atât din teoreticieni cât și din experți pentru a asigura o legătură firească și necesară între calificările oferite de masterat și inserția studenților pe piața muncii.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

2.8.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în ramura fundamentală de știință.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

2.8.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul

activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

2.8.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 4. –Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-20 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	748-1120 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-8
9. Durata practicii de specialitate	60 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

2.8.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de 2 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

2.8.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

2.8.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format

electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada cu acte corespunzătoare (înscrisuri care să facă dovada proprietății, contracte de închiriere, inventare, facturi etc.) că, pentru programul de studii supus evaluării, dispune de spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere.

Instituția dispune de laboratoare proprii care au o dotare potrivit standardelor.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune, pentru cel puțin încă 2 ani față de anul în care se începe școlarizarea, de software-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Programul bibliotecii asigură accesul studenților pentru minimum 40 ore/săptămână.

Copyright © 2019 **ARACIS**

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei.

Lucrarea **STANDARDELE SPECIFICE PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE LA PROGRAMELE DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ ȘI DE MASTERAT** (EDIȚIE ONLINE, 2017) a fost înregistrată la CENTRUL NAȚIONAL ISBN al BIBLIOTECII NAȚIONALE A ROMÂNIEI
ISBN 978-973-0-24209-6

Prezenta lucrare este prezentată pe site-ul agenției, în secțiunea destinată metodologiilor și standardelor: <http://www.aracis.ro>

**B-dul Mărăști nr. 59, Sector 1,
București, România, tel.
021.206.76.00, fax 021.312.71.35
Email: office@aracis.ro, www.aracis.ro**